Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

[Х]эмнай 1921 оной [се]бриин 21-hээ гарана | № 169 (13975) | 1975 оной июлиин 20, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

НИИТЫН МАЛДА—ЭЛБЭГ ТЭЖЭЭЛ

[А]РГА БИИ, [А]БЬЯАС ХЭРЭГТЭЙ

...уhа малаа бүдүүн, шэ[мэтэй тэ]жээлээр хүсэд ханга[хын зо]рилготойгоор Сэлэнгын [аймаг]ай колхоз, совхозууд [тэжээл бэлэ]дхэлгээ hайжаруулха, [олон] жэлэй ногоо тариха, [олон жэ]лэй ургамалнуудай [ургаса абаха] талаар [ехэ]д оролдоhон байна. Ге[оргиевс]кэ участогуудые, [...]шадархи тарилгануу[дые ...] хорёолхо, уhалагдадаг [газарта ...]аа ургэдхэхэ, мелиора[тивна ба]а болон культуртехниче[скэ] хүдэлмэри үргэнөөр [ябуулха] хэрэгтэ аймагай пар[тийна], советскэ органууд, [ажахын]ын хүтэлбэрилэгшэд ехэ [анхаар]ал табижа, зарим тэды [үрэ дүн]тэ туйлаа. Сабшалан[гай ур]гаса дээшэлүүлээ, та[рилгы]н дээрэhээ тэжээл ехэ [гаргадаг] болоhон байна.

[Мүн]өө үедэ зорилго юуб [гэхэдэ], энэ ургасаяа түргэ[н, hайн] шанартайгаар ху[раажа] абаха хэрэгтэй. Ай[магай] ажахынуудта бии бай[гаа үб]hэ хуряаха техникын, [хүсэ] баритай механизатор[нуудай] хүсые тоолоод үзэхэ[дэ, э]дэнэр үбhэеэ хүдэлмэ[риин] 15—20 үдэртэ хуряа[жа] абаха дүүрэн аргатай. [Ү]үнhээ гадна тэжээл бэ[лэд]хэлгэдэ хабаадахаар олон [хүн]д, пенсионернүүд, за[лу]үл, гэрэй эзэн эхэнэр[нүүд], шефскэ туhаламжа [үзүүлдэ]г предприятинууд, [сурагшын] зургаанууд эндэ олон. [Эд]э хүсэеэ абьястайгаар [ашагла]жа шадабал, үбhэ ху[ряалг]яа тон түргэнөөр дүүр[гэхэ] аргатай.

[Мэ]лэнгэзрхин энэ арга бо[ломж]ёо хэр зэргэ элсүүл[жэ б]айна гээшэб? Энэ асуу[дал]да харюусахын тула ай[магай] хэдэн ажахынуудаар [ябаh]аhан байна.

[Хи]мовой нэрэмжэтэ сов[хоз] бусад ажахынуудтаа ор[олд]о үбhэ хуряалгаяа эмхи[тэй]гээр захалаа. Хүдэлмэ[ри] түсэб, социалис мүры[сөөнэ]й гурим баталагдажа, [механизато]рнуудэй звенонуудта хүр[гэгдэ]хэй, ажалай түлөөhэн [ха]шуулагдажа, бэлэдхэг[дэhэ]н үбhэнэй хэмжээгээр, [тэ]рэйнь шанарай зэргээр [...]үүдтэ түлбэри үгтэхөөр [то]согдонхой. Совхозой ком[сомо]лой комитедэй үүсхэлээр [үбhэ]э хуряалгада комсомол[ь]шуулай звено байгуу[лагд]аа. Мүн пенсионернүүд, [хүгш]эрнүүд үбhэндэ олоороо [гара]но байна.

[С]овхозой түрүүшүүл, ком[муни]стнууд Н. М. Хамуев, С. Голубев гэгшэдэй зве[ноно]уд үбhэеэ hүрилжэ эхи[лээ]. Совхозой ажалшад байг[ша о]ндо үбhэеэ хүдэлмэриин [үд]эртэ хуряажа дүүргэхэ, хамта 22 мянга гаран [цент]нер гэхэ гү, али нёдон[донс]ойхиhоо 5 мянган центнер [үлүү]эр ехэ абаха зорилго урдаа [таби]хай. Ажалаа hайнаар [эмхи]дхэбэл, эдэнэр hанаhан[даа] хүрэхэ байна. Совхозой [дирек]ци, партком үбhэшэдтэ [тасалда]гүйгөөр ажаллаха арга [олгох]о гэжэ бүхы хүсөөрөө [оролд]оно. Хамтын эдеэн бэл[эдхэ]лэнэ, үбhэшэдые хэрэгтэй [зүйлнүүдээ]р, зэр зэмсэгээр хан[гах]а хэмжээнүүд абтана.

[Т]иигэбэшье энэ ажахыда[а] бии байгаа арга болом[жон]уд хүсэдөөр хэрэглэгдэ[хэ] [аргагү]й. Зарим зве[нон]уд ажалдаа дүүрэн ху[сэе]э табяагүй байhаар. Оло[н] малшад, гэрэй эзэн эхэ[нэрнүүд] нэрнүүд, эндэ ажаhуудаг хүдэлмэришэд болон албa хаагшад үбhэ хуряалгада хабаадана гүй. Тинмэhээ эндэ гар хажуурушад үсөөн табигдаа. Зүгөөр гараар сабшажа абамаар газар эндэ ехэ бии.

Хүршэ Тельманэй нэрэмжэтэ совхоздо тад ондоо оайдал үзэгдэбэ. Энэ ажахы июлиин 16 хүрэтэр үбhэ хуряалгадаа ороогүй байшоо. Ногоон hайса ургаагүй, хүйтэншэг байгаа.

Урда жэлнүүдтэй адли эдэнэр үбhэ хуряалгаяа hараhаа нааша дүүргэхэгүйгөөр хараална. Энээниень зүб гэхын аргагүй. Хэрбээ хура бороотой байбал, энэ болзорынь бүри унжагайржа, шэмэтэй hайн үбhэ бэлэдхэхэ хэрэгтэ тодхор ушаруулагдаха болоно бшуу.

Аймагай олохон ажахынуудта үбhэ хуряалгада hаад хэхэ дутагдалнууд түрүүшын үдэрhөө тохёолдоно. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Ягодныя отделениин түрүү луговод М. П. Федотовой звенодо 2 тракторна косилка, 3 гар хажууршад табигданхай. Тракторист Ю. Б. Онищик гэгшэтэй уулзахадамнай тэрэ косилкынгаа хюрөөе хайрагаар хурсадхажа hууба.

— Хюрөө хурсадхаха түхеэрэлгэмнай нүгөөдэ тракторта тодхогдонхой юм. Мүнөө тэрэниие hаатуулха аргагүй хадань иигэжэ зобожо hууна б, — гэжэ тракторист уруу дуруу байба.

Мэдэхэдэ энэ звенодо тракторнуудай дутамаг дээрэhээ эдэ косилкануудыешье саг үргэлжэ хүдэлгэхэ аргагүй, үбhэ hүрилхэ болоходо тэдэниие элдэб бусад хүдэлмэридэ табиха байна. Энэнь машинануудай бүтээсэ доошолуулжа, үбhэ хуряалгые унжагайруулха болоно.

Үбhэ хуряалгын хүдэлмэри аймагай бусад зарим ажахынуудта hайн гэхын аргагүй. Июлиин 15-най байдалаар үбhэшэдэй ороо 21 звено, 171 хүн хүдэлжэ эхилhэн байха юм. Жэшээнь, Химнын совхоздо 11 звено хүдэлхэ байгаа. Бодото дээрээ миил хоёр звено эхилэнхэй. Бусад звенонууд хэзээ ажаллажа эхилхэ юм гэжэ совхозой ахамад агроном А. Балдаевта хандахада, тэрэ «арбаад үдэрhөө захалха юм бэзэ» гэжэ харюусаба.

Эдэ бүгэдэ юу харуулнаб гэхэдэ, энэ аймагай олонхи ажахыда үбhэ хуряалгадаа яаранагүй гэжэ гэршэлнэ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ ногоое сенаж болгон дарахада, ашаг шэмэ ехэтэй гэжэ хүнүүд ойлгодог болоо.

— Үнгэрhэн хабартаа сенаж лэ манние абараа гээшэ — гэжэ Кировэй нэрэмжэтэ совхозой директор С. Б. Чебунин сэхэ хэлээ. — Нёдондонсойнгоо дүршэл дээрэhээ ухаан абажа, энэ жэлдэ 2,5 мянган центнер сенаж дараха түсэбтэй байбал, тэрэнээ 4,5 мянгада хүргэхэбди. 120—180 тонно сенаж багтаха гурбан траншей бэлдээтэй.

Июлиин 15-най байдалаар аймаг дотор оройдоо 20 тонно сенаж дарагдаад байгаа. Тэрэнь гансал Химнын совхоздо хэгдээ. Тэрэниие харахая тус совхоздо хүрэhэн байнабди.

Совхозой түбэй отделениин мал шахан таргалуулдаг гүүртын дэргэдэхи нүхэн соо сенаж дарагдажа байhан нэрэтэй. Нүхэн орой ханалагдаашьегүй. Тэрэнэй оёорто хорёод тонно ногоон дарагдаа хэбэртэй. Ногооншье гэжэ даа, хэдэн үдэр наранда хэбтэжэ хаташаhан үбhэн байшоо. Тэрэнь хорёод процент шингтэй хэбэртэй. Иимэ хуурай үбhэ трактораар гэшхүүлхэдэ юун дарагдаха бэлэй. Тэрэ саана тракторынь эбдэрээд, байра дээрээ байгаагүй. «Сенажда» орохо үбhэнинь арбаад километрэй газарhаа. Сагаан-Аралhаа трактораар зөөгдэнэ. Тракторай тэргэнүүдэйнь хосроб үндэр болгогдоогүй байжа, тэдээн соонь өөдэтэй үбhэншье ороногүй, дээрэhээ аргамжаар уягдаагүйhөө нилээд ехэ хубинь харгыдаа гээгдэшэнэ.

— Иимэл хара буухаар юумэн хэгдэжэ байнал даа, — гэжэ манай хажууда ерэhэн хонишон П. Дабаев. hанаагаа зобоhон, голхорhон янзатайгаар хэлэбэ, — Энэ юун сенаж болохоб даа, гутажа хосорхол юм бэшэ гү даа, Тиихын оронда уhанда нороhыень хатаагаад, hүрил бэл. хэды hайн байха hэм.

Хонишоной хэлээшые зүбшөөнгүй байхаар бэшэ. Совхозой хүтэлбэрилэгшэд, аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин мэргэжэлтэд юугээ хаража ябадаг зон бэ, яахадаа сенаж дараха технологи иимэ бүдүүлигээр хазагайруулжа байнаб гэжэ асуухаар болоно.

Аймагай ажахынууд ногооной гурил ехээр гаргаха аргатай. Эндэ бүхыдөө АВМ түхэлэй 4 агрегат бии. Тэдэ хоёрынь лэ хүдэлгэгдэнэ.

— Сэхыень хэлэхэдэ, энэ ехэ агрегадые иимэ муугаар хэрэглэжэ болохогүй гэжэ hананаб, — гээд Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой агрегадай эзэн А. М. Афанасьев гомдобо.

— Бидэ агрегадаа түхэреэн сүүдхэ соо хүдэлгэхэ аргатай байгаад. тэрэмнай болоногүй. Нэгэ халаан соошье хүсэдөөр хүдэлгэнэгүйбди. Мүнөөдэр ажалаа үглөөнэй 9 час 30 минутада захалаабди. Үсэгэлдэр үдэшэ асарагдаhан ногоон бүхэли hүниндөө хэбтэжэ үнгэ зүhэеэ алдажархёо. Агрегадтамнай саг үргэлжэ ажаллаха хүнүүд байхагүй.

Июлиин 10-най байдалаар аймаг дотор миил 72 тонно ногооной гурил гаргагдаад байгаа. Табан хоног үнгэрхэдэ тэрэнь 85-да хүрөө. Иимэ аали нобшоор ажаллаха болоо hаа, ногооной гурил гаргаха түсэб саарhан дээрээ үлэшэхэнь холо бэшэ.

Эдэ бүгэдэhөө ямар тобшолол хэлтэйб гэхэдэ, Сэлэнгын аймагта тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри хангалтагүй ябуулагдана, унжагайруулагдана, хүдэлмэриин шанар бирагүй, сэлмэг үдэрнүүд миин алдагдажа байна. Тэжээл бэлэдхэлгые саашадань hайжаруулхын, хурдадхахын тула үбhэшэдэй звенонуудые бүхыдэнь хүсэлдүүлжэ, ажалыень hайнаар эмхидхэхэ, машина, агрегадуудые бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхэ хэмжээнүүд дары абтаха ушартай. Мүн хүдэлмэриин шанарта онсо анхарал табиха, илангаяа сенаж дараха, ногооной гурил гаргаха технологи наринаар баримталха бэзэ гэжэ найдагдана.

А. КУШНАРЕВ,
«Правда Бурятии» газетын корр.
Б. ГЫЛЫКОВ,
манай тусхай корр.

МҮНӨӨДЭР—МЕТАЛЛУРГЫН ҮДЭР

Ленинэй орденто локомотив-вагон заhабарилгын заводой шэрэм, булад шудхалгын, зэд хайлуулгын цехүүдэй коллективүүд металлургнуудай заншалта hайндэрые ажалай бэлэгүүдтэйгээр угтажа байна. Зэд хайлуулгын цехэй коллектив илангаяа hайн үрэ дүн туйлаба. Эдэнэр байгша оной түрүүшын хахад жэл соо хараалагдаhан түсэбhөө гадуур 55 тонно продукци гаргаhан юм. Шэрэм шудхалгын цехэй хүдэлмэришэд hара бүринингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, заводой коллективэй дунда дэлгэрhэн мүрысөөндэ хэдэн удаа илажа гараhан.

Локомотив-вагон заhабарилгын заводой шэрэм шудхалгын цехтэ дүй дүршэлтэй, бэрхэ хүдэлмэришэд олон юм. Эдэнэр ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандадаг. Тиимэhээл локомотивуудта хэрэгтэй детальнуудые ехээр, hайн шанартайгаар гаргагдана.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: шэрэм хайлуулагша П. И. Сероштан; түрүү хүдэлмэришэн М. Г. Пойманов.

С. БАЛДУЕВАЙ-фото.

ТАСС — Шэнэ hонин

М. А. ШОЛОХОВТО ЛЕНИНЭЙ ОРДЕН БАРЮУЛАГДАБА

Июлиин 18-да СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный Кремль соо уран зохёолшо М. А. Шолоховто Ленинэй орден барюулба. Совет литературые хүгжөөхэ хэрэгтэ элитэ ехэ аша габьяатай байhанайнгаа түлөө, мүн түрэhөөр дала наhанай гүйсэhэнтэй дашарамдуулан, тэрэ иимэ үндэр шагналда хүртөө юм.

КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй үмэнэhөө Н. В. Подгорный түрэhэн үдэртэйнь, Эхэ оронoй дээдын шагналда хүртэhэнтэйнь дашарамдуулан, М. А. Шолоховые хани халуунаар амаршалhан байна.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй, Коммунис партиин ба Совет гүрэнэй бусад хүтэлбэрилэгшэдэй зүгhөө Н. В. Подгорный үнэн зүрхэнэй амар мэндые, хани халуун амаршалгые М. А. Шолоховто хүргэhэн байна.

КПСС-эй Центральна Комитедэй эльгээhэн амаршалга дотор Танай ажал ябуулгада үндэр сэгнэлтэ үгтэнхэй гээд. Н. В. Подгорный хэлээ. Танай бэшэhэн зохёолнууд орон доторнай үнэхөөрөөл бүгэдэ арадай инаг дуранда хүртэдэг. совет болон дэлхэйн литературын омогорхол болонхой.

Хүндэтэ Михаил Александрович, Ленинэй орден — социалис Эхэ оронойнгоо үмэнэ Танай аша габьяае тэмдэглэhэн түрүүшынтнай шагнал бэшэ. Та, Михаил Александрович, — Социалис Ажалай Герой, Ленинскэ ба гүрэнэй шангуудай лауреат байнат, Советскэ Союзай болон бусад гүрэнүүдэй олохон орден, медальнуудаар шагнагданхайт. Энэшье шагнал — Ленинэй орден — hүүлшынтнай шагнал байхагүй гэжэ би найданаб гээд, Н. В. Подгорный хэлээ.

Та — КПСС-эй Центральна Комитедэй гэшүүн, оронoймнай засаг түрын дээдэ органой депутадаар таhалгаряагүй hунгагдаhан байнат. Михаил Александрович хадаа хани барисаанай болон арадуудай хоорондохи харилсаа холбооной түлөө олон жэлэй туршада бүхы сэдьхэлhээ тэмсэдэг эб найрамдалай түлөө нугаршагүй сэхэ тэмсэлшэ мүн гэжэ үргэнөөр мэдээжэ.

Н. В. Подгорный соёл культурын талаар Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй шан абаhантайнь дашарамдуулан М. А. Шолоховые амаршалhан байна.

Эхэ оронoй дээдын шагнал — Ленинэй ордено хүртэhэнтэйнь дашарамдуулан, Н. В. Подгорный үгынгөө түгэсхэлдэ М. А. Шолоховые үшөө дахин үнэн зүрхэнhөө амаршалаад, олон удаан жэлдэ элүүр энхэ ябахыень, манай оронoй аша туhада, социализмын ба коммунизмын аша туhада аша үрэтэй зохёохы ажал ябуулгаяа эрхилхыень тэрээндэ хүсэhэн байна.

Өөрынь литературна ажал ябуулгые үндэрөөр сэгнэhэнэйнь түлөө, дээдын шагнал барюулhанайнь түлөө Советскэ Союзай Коммунис партида, Совет гүрэндэ М. А. Шолохов үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргэбэ. Эндэ хэлэhэн хани халуун үгэнүүдэйнь түлөө тэрэ Н. В. Подгорнодо баяр баясхалан хүргэhэн байна.

Пенсидэ гарахаяа түхеэрэнэгүйб гэжэ нэгэл юумэ хэлэхэ байнаб гээд М. А. Шолохов мэдүүлээ. Нэгэ бага бэеэ hайн болгоод, совет уран зохёолшодой зэргэнүүдтэ дахинаа жагсахаб. Тиигэжэ манай совет литературын туйлаhан амжалтануудые улам арьбадхаха, тэрэнэй hайн hайхан алдар солодо туhа нэмэри хэхэ байнаб.

Энэ шагнал барюулгын үедэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. П. Георгадзе, КПСС-эй ЦК-гай соёл культурын таhагые даагша В. Ф. Шауро, уран зохёолшод Г. М. Марков, В. М. Озеров, Н. С. Тихонов, С. В. Михалков, В. М. Кожевников гэгшэд байлсаа.

(ТАСС-ай корр.).

Шэнэ техникын арга нөөсэ

Горькиин автомобиль бүтээгшэд хүдөө ажахыда машинануудые болзорhоонь урид эльгээхэ гэhэн табан жэлэйнгээ түгэсхэхы жэлэй уялгануудые дүүргэбэ. Кубаниин, Поволжиин, Казахстанай, Сибириин болон оронoй бусад районуудай таряашадта ашаанай 30 мянга үлүүтэй автомобильнуудые эльгээhэн байна. Тэдэнэй олонхинь шанарай гүрэнэй тэмдэгтэ хүртэнхэй.

Энэ жэлдэ ашаанай автомобильнууд онсо эрхэ байдалда бүтээгдэнэ. Заводой цехүүд үндэhөөрөө hэльбэн заhабарилагдана, мүнөө үеын түхеэрэлгэ нэбтэрүүлэгдэнэхэ юм. Эндэхи автомобиль бүтээгшэд хабсаргагдамал хоёр шэнэ конвейернүүдые түргөөр ашаглаhанай ашаар хүдөө нютагуудта машинануудые эльгээхэ графигаа уридшалжа, түсэбhөө гадуур ашаанай 200 автомобильнуудые таряашадта ябуулhан байна.

(ТАСС-ай корр.).
Горький.

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЫН ТҮРҮҮШЫН ДҮНГҮҮД

Буряадай АССР-эй статистическэ управлениин үгэhэн мэдээнүүдые зэргэсүүлэн харахада, мүнөө республика доторнай ниитын малда үбhэ тэжээл бэлэдхэхэ харюусалгата хүдэлмэри хаа хаанагүй эхилээд, түлэг дундаа ябуулагдажа байна. Байгша оной июлиин 14-нэй байдалаар республикымнай аймагуудай ажахынуудта **бүхыдөө 3258 гектар сабшалангай ногоон сабшагдаад, 6430 центнер үбhэн, 2836 центнер витаминтай ногооной гурил, 9783 центнер набшаhата тэжээл бэлэдхэгдэжэ, 1429 центнер сенаж дарагдаhан байна. Үбhэ тэжээл бэлэдхэлгээ илангаяа Прибайкалиин, Улаан-Үдын, Хурамхаанай, Түнхэнэй, Баргажанай аймагууд эмхитэйгээр эхилжэ, наратай сэлмэг үдэрнүүдтэ хуряалгынгаа хүдэлмэрине жэгдэ ябуулна. Тиигэжэ түрүүшын үдэрhөө эхилжэ Прибайкалиин аймагай ажахынууд 573 гектар сабшалангhaa 2970 центнер үбhэ hүрилжэ абаа. Харин Улаан-Үдын аймаг 476 гектарай ногоо сабшажа, 1815 центнер үбhэ, 429 центнер сенаж, 596 центнер ногооной гурил бэлэдхэhэн байна.**

Мүнөө үедэ үбhэ hүрилжэ сомохоhоо гадна, шэмэтэй тэжээл болохо сенаж ехээр даражa абаха гээшэ ажахы бүхэнэй шухала хэрэг мүн. **Теэд үнгэрhэн энэ хугасаа соо Бэшүүрэй аймагта 1000 центнер сенаж дарагдаад,** республикын бусад аймагуудта энэ хүдэлмэринь жэгдэ бэшээр ябуулагдана гэжэ хэлэлтэй. Мүн үбhэ, сенаж, ногооной гурил бэлэдхэхэhээ гадна, нарай малда эдюулхэдэ зохид набшаhата тэжээл нөөсэлхэ хэрэгтэ гол анхарал хандуулагдаха ёhотой. Энэ талаар **Захааминай аймагай совхозууд амжалтатай ябана гэхэ гү, али 3169 центнер набша намаа бэлэдхэжэ абаа. Тинхэдэ Улаан-Үдын аймагта 2224 центнер набшаhата тэжээл нөөсэлэгдөө.**

Үнгэрhэн энэ хугасаа соо ниитын адууhа малда үбhэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэрее Баргажанай «Зырянский», Калининай нэрэмжэтэ, Шасарганын, Санагын совхозууд **эмхитэйгээр эхилээ.**

Иигээд лэ мүнөө республика доторнай тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри хаа хаанагүй эхилбэ. Тиимэhээ ажахы бүхэн ниитынгээ адууhа малда шэмэтэй үбhэ, сенаж, ногооной гурил, набша намаа ехээр нөөсэлжэ, харюусалгата энэ ажалаа богони болзорто үнгэргэхын тула бии байгаа арга боломжонуудаа хүсэд хэрэглэхэ, илангаяа машина, техникэеэ дүүрэн хүсэндэнь хүдэлгэхэ болоно.

[РЕ]СПУБЛИКЫН АЙМАГУУДАЙ ГҮРЭНДЭ МЯХА, [Һ]ҮН, ҮНДЭГЭ, НООҺО ТУШААХА ЗУРГАА ҺАРЫН ТҮСЭБЭЙ ДҮҮРГЭЛТЫН ЯБАСА ТУХАЙ

1975 ОНОЙ ИЮЛИИН 16-най МЭДЭЭН

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд	мяхан	hүн	үндэгэн	нооhон
[Ба]ргажанай	43	65	—	91
[Б]аунтын	50	77	—	—
[Б]эшүүрэй	45	71	136	55
Зэдын	38	62	77	43
[Й]әруунын	39	66	—	1
[Ха]гарайн	47	70	214	22
[За]хааминай	39	71	—	19
[К]абанскын	58	72	83	—
[Х]эжэнгын	43	71	—	39
Хурамхаанай	44	70	—	31
[Х]яагтын	36	72	89	40
Мухар-Шэбэрэй	41	74	179	41
Ахын	8	47	—	4
[П]рибайкалиин	72	72	—	—
Хойто-Байгалай	25	79	—	—
Сэлэнгын	35	67	—	52
Түнхэнэй	54	70	—	0,5
Улаан-Үдын	56	70	78	61
Хорнин	35	70	86	70
Республика бүхыдөө	45	70	78	43

КПСС-эй XXV СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

ЭРШЭЕЭ ШАНГАДХАНА

Түгэсхэхы жэлэй даабарине болзорhоонь урид дүүргэжэ, hайн шанартай продукци бага гаргашатайгаар, ехээр үйлэдбэрилэн гаргаха гэhэн зорилго мүнөө хүн бүхэн урдаа табяад, эршэтэй шангаар хүдэлжэ байна. Буряадай модо болбосоруулгын ба мебель хэдэг комбинадай коллектив мүн лэ тиимэ хүсэл эрмэлзэлтэйгээр ажаллана. Эндэ социалис мүрысөөнэй үүргэ дээшэлүүлэгдэнэ. Мүрысөөндэ илажа, hайн үрэ дүн туйлаhан хүдэлмэришэд урмашуулагдадаг.

Коллективнай байгша ондо муу бэшэ үрэ дүн туйлана. Энэ жэлэй түрүүшын хахад соо 1.525 мянган түхэригтэ мебель хэжэ гаргаха даабари үлүүлэн дүүргэгдөө. Хараалагдаhан түсэбhөө гадуур 3100 кубометр хюреэдэгдэмэл хэрэгсэлнүүд гаргагдаhан байха юм. Гүрэндэ продукци худалдаха даабари 213 мянган түхэригоор үлүүлэн дүүргэгдөө.

Комбинадаймнай хүдэлмэришэд амжалтатай hайнаар хүдэлжэ байhандаа урма баяртайнууд. Хюреэдэмэл хэрэгсэлнүүдые гаргадаг, оньhон түхеэрэлгэнүүдые заhабарилдаг цехүүдэй коллективүүд илангаяа hайн үрэ дүнгүүдые туйлана. Коллективнай саашадаа бүри габшагайгаар хүдэлжэ, туйлаhан амжалтаяа үшөөл арьбадхаха гэhэн зорилго урдаа табяад, дундаа мүрысэжэ байна. Эрхимэй эрхимүүд, оленой магтаалда хүртэнэ.

Манай комбинадай коллектив саашадаа энэ хэбээрээ хүдэлжэ байгаа hаа, түгэсхэхы жэлдэ абаhан уялгаа дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ арга боломжотой гээд hанагдана.

А. КОНДРАТЬЕВА,
Буряадай модо болбосоруулгын, мебель хэдэг комбинадай экономист.

ТОМОДХОГДОҺОН ПУНКТДА...

XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз хонишодойнгоо зуhаланда дүтэхэнэ Шулюк гэжэ газарта хонидой ноохо хайшалха томодхогдоhон пункт хабар байхада шэнээр бариhан юм. Эндэ мүнөө 96 электромашина үглөөнhөө үдэшын бүрэнхы болотор таhалгаряагүй хүдэлгэгдэнэ.

Дурсагдагша пунктда гол түлэб колхозой хоёр отделениин hүрэг хонидой ноохон суглуулагдана. Тиимэhээ эндэ дүршэлтэй хайшашад олоороо ажаллана. Хайшашадай ажалладаг үргэн ута хашаа соо, мүн столово, хамтын байра соо ханын газетэнүүд, абаhан уялгануудынь, социалис мүрысөөнэй гуримууд аржытар бэшэгдэжэ няагданхай.

Пунктые хүтэлбэрилэгшэ, колхозой парткомой секретарь А. И. Трудневай мэдүүлhэнэй ёhоор, эндэ тоо бүридхэгшэнь хайшашадайнгаа хэhэн ажалыень үдэр бүри тон наринаар тэмдэглэжэ абаад, тэрэ доронь салин хүлhыень тоолоjо гаргадаг заншалтай.

Түргэн аргаар хони хайшалдаг Т. Хохлова, А. Григорьев, Д. Базаржапова, Ц. Цыбикова, Е. Батодоржиева гэгшэд үдэртэ тус бүри 45—50 хониной ноохо хайшалжа, даабаряа холо үлүүлнэ. Хайшашадай суглуулhан сагаан «алтан» классировщигуудта дамжуулагдан, шанараараа илгагдажа хадагалагдана.

В. БАШАРОВ.
Зэдын аймаг.

Арбадахи табан жэлэй даабаряар

Дээдэ-Тайлсын совхозой Санномысскын отделениин hаалишан, ВЛКСМ-эй гэшүүн Александра Краснопеева ажахын залуу hаалишадай дундаhаа эгээл бэрхэнь гэжэ тоологдоно. Тэрэ юhэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй түрүүшын зургаа hарын даабарие 143 процент дүүргэээ. Тиигэжэ хахад жэлэйнь габшагай ажал тэрэнэй хубиин табан жэлэй түсэб дүүргэлгэдэ шиидхэхы удха шанартай байгаа. Юhэдэхи табан жэлэй туршада бүхыдөө 2089 центнер hү hааха даабаритай hаа, июлиин нэгэндэ 2100 центнертэ хүргөөд байгаа. Нигэжэ Хорнин аймагай Соведэй депутат Александра Краснопеева арбадахи түсэбтэ табан жэлэй даабаряар хүдэлжэ эхилбэ.

Д. САНЖИЕВ.

ИНДУСТРИИН ҮНДЭҺЭ ҺУУРИ

Манай ороной эгээн лэ асари ехэ амжалта түйлалтанuудтай бата холбоотой мэргэжэлтэдэй һайндэр — металлургын үдэр июль һарада тэмдэглэгдэдэг заншалтай юм. Түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ совет металлургнууд габшагайгаар ажаллажа байна гээд ороной элдэб заха булангуудһаа ороһон мэдээсэлнүүд элирхэйлэн гэршэлнэ.

— Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлдэ совет хара металлурги нилээд ехээр хүгжэжэ байна. Энэ жэлдэ 142 миллион тонно булад хайлуулагдаха юм,— гэжэ СССР-эй хара металлургиин министр И. П. Казанец хөөрэнэ. — Металлургическа шэнэ агрегадуудые бариха, хүдэлжэ байдаг предприятинуудые шэнэдхэн һайжаруулха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ байна.

Криворожско Ленинэй нэрэмжэтэ металлургическа заводой юһэдэхи доменно пеэшэн сүүдхэ соогоо 8,5 тонно булад хайлуулна.

Череповецкэ металлургическа заводой «2000» стан жэлдээ 6 миллион тонно сан түмэр гаргадаг юм.

Энэ жэлэй хоёрдохи хахадта металлургнууд түйлай ехэ зорилгонуудые шиидхэхэ байна. Баруун Сибириин металлургическа заводто жэлдээ 1,5 миллион тонно булад хайлуулха «450» стан, Синарска хоолой соргын заводто «140» стан ашаглалгада үгтэхэ.

Партида, совет арадта хандаһан КПСС-эй Центральна Комитедэй Хандалгада харюусан, предприятинуудай, цехүүдэй, металлургическа агрегадуудай коллективүүд, бүхы ажалшад социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, гаргаша багатайгаар эрхим шанартай ехэ продукци үйлэдбэрилэн гаргахые шармайн оролдожо байна.

Түсэбтэ даабаринуудаа амжалтатайгаар дүүргэхын тула хэдэ хэдэн предприятинуудай коллектив, үйлэдбэриин түрүүшүүл үнэтэ үүсхэл гаргаһан, дурадхалнуудые оруулһан байха юм. Магнитогорско, Кузнецкэ металлургическа комбинадуудай, «Азовсталь», Челябинскын металлургическа, «Электросталь», Первоуральскын Нэвотрубна заводуудай, Никопольско ферро-холисын заводой ба бусад предприятинуудай коллективүүд социалис мүрысөөндэ ехэ амжалтануудые түйлаа.

Коммунис партиин, Совет гүрэнэй анхарал оролдолгодо харюусан, түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэхын, продукциин шанар улам саашадань һайжаруулхын, шэнэ зүйлнүүдые үргэнөөр үйлэдбэрилэн гаргахын тула металлургнууд бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ байна.

(ТАСС).

УЛААН ГАЛАЙ ОШОН СОО

Шэрэм булад хайлуулжа, локомотивуудта хэрэгтэй детальнуудые шудхаха гээшэ харюусалгатай, тон хүндэтэй мэргэжэл гэжэ һанагдана. Булад, шэрэм хайлуулагшын мэргэжэлые тудаһан лэ хүн шэлэдэг бэшэ. Энэ мэргэжэлые һайн һайхан хүсэл эрмэлзэлтэй, зориг шадабаритай хүнүүд лэ шэлэдэг. Гал дүлөөр соробхилһон пеэшэ хүдэлгэжэ, шэрэм, булад ехээр хайлуулха гээшэ тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ ааб даа. Өөрынгөө хүсэ шадалда этигэн найдаһан лэ хүнүүд булад хайлуулжа, һайн шанартай продукци ехээр гаргадаг шуу.

Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой шэрэм шудхалгын цехэй коллективэй дунда дүй дүршэлтэй, шадамар бэрхэ хүдэлмэришэд олон юм. Эдэнэр шэрэм хайлуулдаг пеэшэнээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа, продукци гаргаха халаан бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэнэ. Байгша оной түрүүшын хахад жэлэй даабариһаа гадуур аяар 614 тонно детальнуудые шэрэмээр шудхажа, оронойнгоо түмэр замшадта эльгээһэн байха юм. Эдэнэр Агуу ехэ Илалтын 30 жэлэй ойдо абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргээ бэлэй. Заводой коллективэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ хэдэн удаа илажа гараһан юм.

— Цехэймнай коллектив партиин XXV съездэдэ зорюулан, дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абаа. Бидэнэр түгэсхэхы жэлэй даабариһаа гадуур тормозой 7 мянган колодконуудые, «СО» түхэлэй 15 цилиндрнүүдые, бэшэшье олон детальнуудые шудхажа гаргахаар шиидэнхэйбди. Тэрэнээ бэелүүлхын тула булта хүдэлмэришэднай оролдоно, — гэжэ тус цехэй начальник А. С. Тапхаев хэлэжэ байгаа һэн.

Үдын сайлалгын һүүлээр цехэй участогуудаар ябагдаба. Тоогүй олон оньһон түхеэрэлгэнүүдэй, шэрэм хайлуулдаг пеэшэнэй хүсэнһөө шэхэ дүлиирхөөр. Гал дүлөөр амилжа байһан пеэшэндэ дүтэлжэ ерэбэбди. Шэрэм хайлуулагша Геннадий Рабдалов пеэшэнэйнгээ саана наанань гаража байгаад, ехэл анхаралтайгаар шагнаархана. Түмэр дамжуураар дамжан аяар дээшээ арбаад метрэй үндэртэ гаража, пеэшэн соо шэрэм буладай хэр хайлажа байһыень шалгана. Гал дүлэнэй соробхилоон. Хайлаһан шэрэм булад хуягаар бэхилүүлэгдэһэн пеэшэниие дэлбэ зада татахаһаа наагуур «аашална».

Улаан галаар соробхилһон пеэшэн соо түмэрэй хаядаһан, шэрэм булад таһалгаряагүй хаягдажал байна. Хамаг юумэн гэмгүй ябажа байна хэбэртэй. Геннадий Рабдалов һанаагаа амарһан хэбэртэй аалиханаар доошоо буужа, пеэшэнэйнгээ хоолой түмэр хүшүүргээр түнхижэ оробо. Уданшьегүй хайлаһан шэрэм улаан сахариг ошо бутаруулһаар шанага соо адхарба. Эндэ тэсэхын аргагүй халуун. Геннадий Рабдаловай брезент самсань нэбтэ норошонхой. Гэбэшье тэрэ пеэшэнһээ халташье холодоногүй.

— Часай туршада 7 тонно шэрэм хайлуулнаб. Халаан соогоо дунда зэргээр 55—60 тонно металл үгэхэ даабаряа үлүүлэн дүүргэхые оролдоноб, — гэжэ Геннадий хэлэн байгаа һэн. Хасарыень гэжэгэнүүлэн урдаһан хүлһэ брезент хамсыгаар халта аршаад, пеэшэнэйнгээ һүбые таглажархиба. Шэрэмээр шудхалаа хэдэг А. Подколзин хэбүүдэй нариихан хоолойнууд руу улаан дүлэ шэдэлһэн металл эюулэжэ оробо. Оньһон түхеэрэлгэнүүдэй эршэтэ абяан минута соошье замханагүй. Хэб хэгшэд, шэрэм шудхагшад оролдосотой бэрхээр ажаллажа байнад.

— Халаанай эхинһээ тормозой 1800 колодконуудые шудхажа гаргаабди. Конвейернай нэгэшье зогсонгүй ябажа байна. Энэ хэбээрээ хүдэлжэ байгаа һаа, халаанай дүүрэтэр тормозой 1300 колодко шудхажа гаргахал байхабди, — гэжэ хэб хэгшэдэй участогай мастер М. М. Мантыков баяртайгаар хэлэнэ. Тэдэ баярлахашье ёһотой. Мүнөөдэр шэрэм хайлуулдаг пеэшэниие Геннадий Рабдалов хүдэлгэнэ ха юм. Тэрэ залуушье һаа, ямар бэрхээр шэрэм хайлуулдаг гээшэб! Үнинэй шэрэм хайлуулагшад П. Серошпан, Б. Усачев гэгшэдһээ дутангүйгөөр хүдэлнэ бшуу. Металлай үгыһөө боложо конвейер нэгэшье минии байгаагүй. Геннадий шэрэм хайлуулха технологи ехэ һайнаар мэдэдэг болонхой. Тиимэһээл шэрэм булад эрхим шанартайгаар, ехээр хайлуулжа, һайн шанартай продукци гаргажа, халаанай даабари дүүргэхэ хэрэгтэ горитойхон хубитаяа оруулна.

Шэрэм шудхалгын цехэй алишье участогта ерэхэдэ, хүдэлмэришэд ехэл шангаар хүдэлжэ байнад. Шэрэм хайлуулагшад, хэбшэд, шудхалаа хэгшэд социалис мүрысөөндэ илажа гарахын тула хаба шадалаа гамнангүйгөөр хүдэлнэ.

Мастер Маркел Мангутович Мантыковай хүтэлбэрилдэг участогай хэбшэд илангаяа һайн үрэ дүн түйлана. Эдэнэр байгша оной түрүүшын хахад жэлэй даабариһаа гадуур тормозой 14 мянган колодкын хэб хэһэн байха юм. Эдэнэй нэрэ цехэй Хүндэлэлэй самбар дээрэ бэшэгдэнхэй. М. М. Мантыковай даадаг участогай хүдэлмэришэд саашадаа бүри һайнаар хүдэлхэ гэһэн хүсэл зорилго урдаа табина. Оньһон станогуудаа минута, секунда соошье минии байлгангүйгөөр ашаглана. М. М. Мантыков залуу хүдэлмэришэдтэ зүбшэл заабари хэлэжэ, шадаха зэргээрээ туһалдаг. Олон жэлэй туршада оролдосотой бэрхээр хүдэлжэ байһанайнгаа түлөө Ажалай Алдар солын гурбадахи шатын орденоор һаяшаг шагнагдаа бэлэй.

Шэрэм шудхалгын цех соо ажалай түрүүшүүл улам олошорно. Эдэнэр шэрэм, булад ехээр хайлуулжа, локомотивуудта хэрэгтэй детальнуудые гаргаха даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ. Эдэнэр эрхим түрүү ажалаараа заводойнгоо коллектив соо суурхана. Шэрэм шудхагшад металлургнуудай заншалта һайндэрые ажалай бэлэгтэйгээр угтажа байһандаа урма баяртайнууд.

К. ЖАМЬЯНОВ.

МОСКВАГАЙ ОБЛАСТЬ. Ороноймнай металлу[рги]н эгээл гол предприяти болохо түб хотын «Электрост[аль]» завод шэнэ һайн маркын булад шудхаха, мүн тэр[э] промышленностьда үргэнөөр хэрэглэхэ шэнэ аргану[уд] гаргаха талаар мэдээжэ болоһоор үнинэй. Мүнөө за[вод] 1700 гаран маркын һайн шанартай булад шудха[жа] «Электросталь» заводой продукци оронойнгоо мя[нга] заводуудта, мүн хилын саадахи гүрэнүүдтэшье эльг[ээ]дэг юм. Заводто мүнөө сагта үргэлжэ оньһон техн[ик] шэнэлэгдэжэ, шэнэ шэнэ оньһожоруулагдамал ст[ан] табигдана.

Мүнөө заводой коллектив КПСС-эй XXV съезд[ые] рэтэй солотойгоор угтахын түлөө оролдон хүдэлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: завод соогоо мүрысөөнэй түрүү һ[уури] эзэлжэ шанда хүртэһэн зургаадахи цехэй бригада.

* * *

СВЕРДЛОВСК. Хүйтэн аргаар дабтагдаһан бу[лад] электроаппарадуудай детальнуудые бүтээбэл, элек[тр]... элшэ хүсэнэй гээгдэсэ хэдэн дахин бага болохо ба[йна]. Иимэ булад Верх-Исетскэ металлургическа заводой ... цехтэ дабтагдан гаргагдадаг байна. Эндэхи метал[лург]нууд шэнэ цехэйнгээ бүхы агрегадуудай бүтээсые ... нихон болзор соо хүсэндэнь хүргэһэн байна. Мүнөө ... иимэ хоёрдохи цех баригдажа байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: трансформаторнуудта хэрэглэгдэ[хэ] ... лад дабталгада бэлдэгдээд байна.

ТАСС-ай фотохрони[ко].

БАЛГАТЫН ТАЛА НЭМЖЫНЭ

1.

Ногоон хүнжэлөөр бүрхөөгдэһэн Балгатын тала дайда урдамнай нэмжынэ. Бато-Цыбик Аюшеев эмээл морин дээрээ үлыгэрэй баатартал адляар холые шэртэн һууна. Үшөө харанхы байхада хорёо сооһоо гаргагдаһан хонид зунай халуун наранай аяар дээрэ гаратар бэлшэжэ, ногоондо садашанхай.

— Үглөөнэй дүрбэн часһаа хойшо бэлшээридэ ябаһан хонидоо бусааха болоогүй юм гү? — гэжэ Светлана Цыреновна, дурамаа нюдэндөө барижа, ажалдаа ябаһан нүхэрөө хүлеэжэ ядангяар харана.

Бато-Цыбик энэ үедэ холые хаймадан зогсоходоо, саг зуура юундэшьеб үнгэрэн ошоһон жэлнүүд тухайгаа һанаад абана. 20 наһатай болоһон хойноо Алас-Дурна зүгтэ алба хэжэ ябаа. Гурбан жэлһээ үлүү саг соо Совет Армиин зэргэдэ алба хэхэдээ, бүхы талаараа бэлэдхэл гаража, олон юумэндэ һуража, хүмүүжүүлэгдэжэ ерээ. Һүүлээрнь түрэл совхоздоо ажаллаа.

Шатама халуун наранай шанха дээрэһээ шаража эхилхэтэй сасуу, хонидоо аалиханаар саада тээһээнь захадажа, уһанай эрьедэ хонидоо орхижо, батагана боргооһонһоо аршалан тииругүлхэ гэжэ бодоно. Хэжэнгын аймагай Хэжэнгын совхозой хонишон Бато-Цыбик Мункуевич Аюшеев ажал хүдэлмэреэ хэжэ ябахадаа, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ тухай хододоо бодомжолжо, наринаар хаража ябадаг заншалтай хүн юм. Үбһэ зөөхэ тухай Бато-Цыбик иимэ һанамжа оруулаа һэн:

— Зундаа бэлдэһэн үбһөө бултыень шаргануудда дээрэ сомоёл. Үбэлдөө энэниис ашажа, сагаа дэмы хооһоор һалгаахагүйлди. Гаргашамнай бага болохо һэн, — гэжэ Бато-Цыбик отделениие эрхилэгшэдэ хэлээ. Тэрэ гэһээр совхозой бүхы үбһэшэд шаргануудда дээрэ үбһөө сомодог болоһон юм.

Бато-Цыбик Аюшеев дүй дүршэлтэй хонишон юм. Һүүлэй арбан жэл соо тэрэ үбһэшэдэй звеное ударидажа, үбэлдөө бардам хүрэхэ тэжээл бэлдэдэг заншалтай. Үнгэрэгшэ жэлдэ 1200 центнер һайн шанартай үбһэ бэлэдхэһэн байна.

2.

Байгша оной эхээр һэн. Хурьгад «адхарха» ойртожо, туха сулөөгүй саг байгаа. Эхэ хонид болон хурьгадай байра бэлэн болгохо, дулаалха, хурьгашадые олохо гэхэ мэтэ олон асуудал хонишон бүхэн шиидхэхэ ёһотой байба. Нэгэтэ үглөөгүүр Бато-Цыбигэй хурьгадайнгаа байра соохи пеэшэн заһабарилжа байхадань, совхозой рабочкомой түрүүлэгшэ Анатолий Дугарович Очиров орожо ерээд:

— Зэдын аймагай суута хонишод Социалис Ажалай Геройнууд Г. Л. Рабдаевые, Г-С. Г. Цыремпиловае уряабди. Үглөөдэр эндэ ерэхэ байха. Дүй дүршэл тухайнь асуудалнуудаа бэлдэжэ байгаарайт, — гэжэ хэлээ бэлэй.

Социалис Ажалай Герой Гасарун Лубсанович Рабдаевтай Хэжэнгын совхозой түрүү хонишон үглөөдэрынь уулзажа, ажал хүдэлмэри тухайгаа олон юумэ хөөрэлдөө һэн.

Зурагаал

Гасарун Лубсанович хонидой, хурьгадай бүхы байрануудые хаража, хонидой тамир тэнхээень шалгажа үзөөд, Бато-Цыбик Аюшеевэй ажалые һайшаагаа бэлэй.

Гасарун Рабдаев өөрынгөө ажалай дүй дүршэл тухай Хэжэнгын түрүү хонишондо хөөрэжэ үгөө һэн. Зүгөөр Бато-Цыбик Аюшеевэй ажал хүдэлмэридэ бии байһан дутагдалнуудые тэрэ обёороо ааб даа. Хурьгадай байра соо олон пеэшэн табяатай. Хонид ба хурьгадта дулаан байра һайн бэшэ, хурьгадай байрлаха хаалтануудые хонишоной ябахада таатай зохидоор табиха ёһотой, эхир хурьгадай шэхэндэ тэмдэг хэхэ шухала гэхэ мэтэ олон һайшаалтай, аша туһатай зүбшэл заабари абаа һэм гэжэ мүнөө Бато-Цыбик Мункуевич омог баяртайгаар хөөрэнэ.

— Гасарун Рабдаевай дүй дүршэлыень халан абахаяа, ажал хүдэлмэритэйнь танилсахаяа, манай аймагай бүлэг хонишод Зэдын аймагта айлшалжа ошохоёо байна, — гэжэ Бато-Цыбик Аюшеев мэдээсээ һэн. Тэрэньшье ойлгосотой юм ааб даа. Республикын түрүү хонишодой дүй дүршэлые халан абаха талаар Хэжэнгын аймагай партийна организациин ехэ юумэ хэжэ байһаниинь һайшаалтай.

Юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ ахалагша хонишон Бато-Цыбик Аюшеев 100 эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга түлжүүлжэ, аймагай эрхим хонишодой тоодо ороһон байна.

Бато-Цыбик Аюшеевэй үбсүүн дээрэ яларһан Ажалай Алдар солын гурбадахи шатын орден тэрэнэй эрхимээр ажалладагые эли тодоор гэршэлнэ.

С. ОЧИРОВ.

ДАЛАХАЙН СОВХОЗ[Д]

ЭРХИМЛЭБЭ

Ажахын һаалиин фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүд һаяхан согсологдон гаргагдаба. Тэдэнэй дундаһаа Зүһаланай фермын һаалишад эрхимлэбэ.

Дүрбэн жэлэй саада тээ һаалишан болоһон залуу басаган Ия Шагдурова бултанһаа һайн дүнгүүдые түйлажа, онсо шалгараа. Табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй түрүүшын зургаан һара соо Ия Гомбоевна үнеэн бүриһөө 1085 килограмм һү һааһаб. Энэ нүхэр даажа абаһан 22 үнеэнһээ 17 тугал абаад, хоролтогүйгөөр түлжүүлжэ байна.

Һаалишан Надежда Гончикова баһал һайн дүнгүүдтэй ябана. Үнгэрэгшэ 6 һара соо энэ нүхэр үнеэн бүхэнһөө 1017 килограмм һү һаажа, бүлэг үнеэдһээ 18 тугал түлжүүлжэ байна.

КПСС-эй ээлжээтэ XXV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ жагсаһан совхозой һаалишад шэнэ уялгануудые абаад, эршэтэй һайнаар хүдэлжэ байна.

ҺУУРИ ТАБИГДАБА

Он жэлэй ошохо тума энэ совхоз ашаанай автомашинануудые, тракторнуудые, улам олоор худалдан абана. Жэшээнь, үнгэрэгшэ 1974 оной эсэстэ ашаанай 3 автомашина, мүн хүнгэн автомобиль абаһан юм. Тиимэһээ гаражынь багадаһан байгаа бшуу.

Ашаанай 20 машинын багтаамжатай шэнэ гаражай һуури һаяхан таб[игдаа]. Тус гаражынь шлага[ар] хагдаха юм. «Бур[ят]строй» нэгэдэлэй З[...] най оньһожоруула[гдамал] нүүдэл колонныи ба[...] шад эндэ гараж бо[...] байна.

ДҮҮРГЭХЭ ДҮТЭ[...]

Ажахын түб Утаата [...] хондо найман жэлэй [...] лиин байшан бариг[...] Тэрэнэй газаахи ба [...] талын һүүлиин хү[...] мүнөө хэгдэжэ байна, [...] Үдын кооперативна т[...] мэй бүлэг һурагшад [...] амаралтын үедэ эндэ [...] һургуулиин барилга [...] хүдэлжэ байнхай.

Һургуулиин байшан[ай] рилга һуралсалай шэ[нэ] лэй эхилтэр дүүргэ[гдэхэ] хараалагдана. Мебель [...] бусад түхеэрэлгэ асар[...] эхилээ.

Захааминай ПМК-[...] совхозой барилгашад [...] лиин багшанарай а[...] хоёр байратай хоёр гэр[...] жа байна.

ЭМХИТЭЙГЭЭР

Совхоздо хонин [...] үсөөн юм. Хамтадаа [...] толгой хонин тоологдо[...]

Хонидой нооһо хай[...] хүдэлмэри эмхитэйгээр [...] гэргэгдэбэ. Бүхы хо[...] гурбан үдэрэй турша[д] раар хайшалһан байна. [...] хайшалагшад До[...] Дымпилова, Доля Бал[...] Сыбик-Ханда Янжапова [...] лон бусад үдэр бүри 2[...] хониной нооһо абажа, о[...] дундаһаа онсо шалгар[...]

Б. ВАНЧИК[ОВ].

Захааминай аймаг.

БЭЛЭДХЭЛ ТҮЛЭГ ДУНДАА

Хабарһаа эхилжэ хура борсогой таһалгаряагүй ороһондо аймагай ажахынуудай тарялангай ургаса хэзээ хэзээнэйхиһээ үндэрөөр, һайнаар ургаа. Тиин бүхыдөө 27 мянган гектарта таригдаһан орооһото ургамалнуудай хүсэд эдеэшэхэтэйнь сасуу гээлтэ хоролтогүйгөөр, түргэн болзорто хуряажа абахын тула колхоз, совхозуудай механизаторнууд эдэ үдэрнүүдтэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри үргэн дэлисэтэйгээр ябуулжа байна.

Баргажанай аймагай хүдөө ажахын управлениин ахамад инженер В. Д. Чимитцыреновэй мэдүүлһэнэй ёһоор, байгша ондо ажахынуудта ургаса хуряалгын машина, техникэ олоор абтажа, бии байгаа комбайн, жатканууудынь нёдондонойхиһоо һайнаар заһабарилагдажа байна. Һүүлэй дүнгөөр колхоз, совхозуудай диилэнхи комбайн, жаткануудынь түгэс заһабарилагдажа бэлэн болгогдоо. Тиихэдэ түрүү комбайнернууд даалгагдаһан техникээ аяар бүри нёдондо намар заһабарилжа бэлэн болгоод, али бүхы техническэ эрилтын ёһоор хадагалһан юм.

Мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэдэй уридшалан тоолоһо багсаамжалһанай ёһоор, аймаг дотор бии байһан 108 комбайн, 53 жатка болон силосэй ургамал хуряаха 39 комбайнаа дүүрэн хүсэндэнь хүдэлгэбэл, ургасаяа богони болзорто суглуулха яһала аргатай. Мүнөө ажахынуудай тракторно-тарьяан ажалай бригадануудта хуряалгын хүдэлмэриин гурим зохёогдожо, бүлэг бүлэгөөрөө хүдэлгэгдэхэ агрегадуудынь эмхидхэгдэжэ байнхай. Мүн техническэ харууһа, түргэн заһабарилга хэхэ нүүдэл авто-мастерскойнууд баһал эмхидхэгдэжэ, дүршэлтэй механизаторнууд энэ хүдэлмэридэ хабаадуулагдахаар томилогдожо эхилэнхэй. Тэрэшэлэн зарим шухаг запасной частьнууд суглуулагдажа нөөсэлэгдэжэ байнхай. Богонёор хэлэхэдэ, хаа хаанагүй ургаса хуряалгадаа эмхитэйгээр бэлдэнэд.

Гэбэшье аймаг дотор урда мэтэ комбайнернууд олоор дутадаһан зандаа. Тусхайлан хэлэбэл, мүнөө ажахынуудта аяар 40 шахуу комбайнер дуталдана. Тиимэһээ хуряалгынь машина, техникэ хоёр халаанда яашье хүдэлгэгдэжэ шадагдахаяа болёод байна гээшэ. Энэ бэрхэшээлһээ гарахын тула гансашье заһабарилгадаа анхаралаа хандуулха бэшэ, мүн үлэһэн энэ хугасаа соо комбайнерай мэргэжэлдэ залуушуулые һургажа бэлдэхэ зэргэтэй. Эгээл мүнөө үедэ аймагай Уланай колхоз, Бодоной, Шитханай совхозуд комбайнернуудаар хүсэд юм. Харин Хилганын, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозууд энэ талаар тулюур байдалда ороод байнхай.

Үдэр, хоногууд уһанай урасхал мэтэ түргэн үнгэржэ, таряа хуряалгын халуун хаһа улам ойртожол байна. Тиин аймагай мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд ушарһан дутагдалнуудаа дары усадхажа, халуун дээрэнь зохихо хэмжээнүүдые хараалха зэргэтэй.

Д. ГЫРГЕНОВ.

Харьковай тракторна заводто асари томо цех баригдаба. Энэ цех соо Т-150 тракторые хабсаргаха гол конвейер тодхогдонхой. Энэ предприятида үйлэдбэриин бүтээсэ дээшэлүүлхын, шэнэ машинануудые гаргалгые түргэдхэхын түлөө социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэржэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводто бүтээгдэһэн Т-150 тракторнууд түмэр харгын платформонууд дээрэ ашагдажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

СОВЕТ ОРОН ШЭНЭ ҺОНИН

ГУРБА МЕТР ҮНДЭРТЭЙ КУКУРУЗА

ТАШКЕНТ. (ТАСС-ай корр.). Сырдарьинска областиин Баяутска районой «Коммунизм» колхоздо кукуруза һайнаар ургаа. 170 гектар талмай дээрэ 3 метр үндэртэй «полиин хатан» ургаһан байна. Эшэ бүхэндэ һүн эдеэтэй дунда зэргээр хоёр буурсаг задарба. Ажахын механизаторнууд Узбекистанда түрүүлэн кукурузаар силос даража захалаа. Гектар бүриһөө дунда зэргээр 400 шахуу центнер ногоон эшэ намаа хуряагдана.

Энэ жэлдэ республика дотор 110 мянган гектар дээрэ кукуруза таригдаһан байгаа.

ХУРЯАЛГЫН ХОЙНОҺОО ХАХАЛАЛГА ХЭНЭ

МИНСК. (ТАСС-ай корр. Е. Галкин). Гомельскэ, Могилевско ба бусад областьнуудай олон ажахынуудта шэниисэ, хара тарьяан хуряагдажа, намарай паар хахалагдажа захалба. Эдэнэй ажал хоёр халаанаар, поточно аргаар эмхидхэгдээ.

Комбайнуудай һүүлээр механизаторнууд полинууд дээрэһээ һолоомыень абаад, газараа хахалхые түхеэрдэг байна. Тиихэдэ полинууд һайнаар элдүүрилэгдэдэг. «Бельсельхозтехникын» предприятинууд нэгэн доро газарай хүрьһэ һэрхиилгэхэ, культивацилха үргэнөөр абадаг тусхай агрегат бүтээгээ. Газарта үтэгжүүлгэ хэгдэдэг.

ГАЗ ҮЙЛЭДБЭРИЛЭН АБАЛГА ҮРГЭДЭНЭ

СЫКТЫВКАР (Коми АССР). (ТАСС-ай корр. Э. Васильев). Жэлэй эхинһээ хойшо автономито республикын газ олзоборилдог газарта 10 миллиард кубометр «сэнхир түлишэ» үйлэдбэрилэн абтаба. Энэнь түсэбөөр хараалагдаһан болзорһоо табан үдэрөөр урид түйлагдаһан байна. 1975 ондо бүхы дээрэ түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлэйхитэй адли хэмжээнтэй байгаалиин газ үйлэдбэрилэгдэн абтаа.

Вуктыльска газ олзоборилгын управлениин коллектив эрхим дүнгүүдые түйлана. Мүнөө эндэһээ сүүдхэдээ 50 миллион кубометр газ ороной түбэй хото городуудта эльгээгдэнэ.

ПОЛЕСИИН ГАЗАРАЙ БАЯЛИГУУД

ЖИТОМИР. (ТАСС-ай корр. А. Янушевский). Родомышльска районой Негребовка һуурин шадар саб сагаан мраморай ехэ хэбтэшэ элирүүлэгдээ. Энэнь 25—30 метр гүнзэгыдэ байдаг. Геологуудай һанамжын ёһоор, энэ ашагта малтамал орон дотор эгээн үнэтэ баялигуудай тоодо ороно: тэрэнэй баялигууд 150 миллион кубометр гэжэ тоологдоно.

РЕВОЛЮЦИИН ПИОНЕРНҮҮДТЭ

ОДЕССЭ. (ТАСС-ай корр. В. Шамша). Россида түрүүлэн 1875 ондо Одессэ хотодо эмхидхэгдэһэн хүдэлмэришэдэй революционно-политическэ эмхиин хүтэлбэрилэгшэ Е. О. Заславскиин нэрэмжэтэ үйлсэ «Урда Россин хүдэлмэришэдэй холбооной» 100 жэлэй ойн үдэр улаан сэсэгүүдээр шэмэглэгдэһэн байгаа.

Урда Россин холбооной түүхэтэй, тэрэнэй уставтай танилсуулһан выставкэ эдэ үдэрнүүдтэ түүхын-хизаар нютагаа шэнжэлэлгын музей соо нээгдэбэ. 1 интернационалай программна документнүүдэй гол дүримүүд тэрээндэ оруулагдаһан байна. Холбооной эгээл ехэ үүрэй хүдэлһэн түмэр замай гол мастерской байһан хүндэ юумэ үргэдэг кран бүтээлгын заводто залуушуул революциин ветерануудтай уулзаа.

ӨӨРСЭ ШУХАГ ТУРШАЛГАДА ЗОРЮУЛАГДАНА

КАЛУГА. (ТАСС-ай корр. Ю. Никонов). «Союз» — «Аполлон»: харилсаа холбооной зам» — гэһэн выставкэ К. Э. Циолковскиин нэрэмжэтэ Космонавтикын түүхын музей соо нээгдэбэ. Энэнь замбуулинай дайдада хэгдэжэ байһан совет-американ өөрсэ шухаг туршалгада зорюулагдана. Эндэ табигдаһан материалнууд, фото-зурагууд «Союзай», «Аполлоной» э[ки]пажнууд тухай, космона[втнууд]нуудай, астронавтнуудай [...] учна туршалга шэнжэл[гэ]нүүдэй программа тухай х[өө]рэнэ. Совет ба американ [...] буулинай онгосонуудай т[аба]даһан тухай хөөрэһэн г[эрэл] зурагууд эндэ харуулагда[на].

Тус выставкэ үдэр бү[ри] шэнэлэгдэн нэмээгдэжэ б[айха] юм.

БААТАРШАЛГЫН, АХА ДҮҮ ЕҺОНОЙ ХҮШӨӨ

ПСКОВ. (ТАСС-ай кор[р.] М. Амаев). Эсэгэ ороноо ха[мга]аалгын Агуу ехэ дайнай жэ[лүү]нүүдтэород ба белорус а[ра]дуудай аха дүү ёһоной эбд[эр]шэгүй хани барисаанда, па[р]тизануудай баатаршалга[да] зорюулагдажа, Витебскэ б[а] Псковско областьнуудай хи[л] дээрэхи Бор гэжэ тосхон ш[а]дар 3 метр үндэртэй гра[нит] шулуун хүшөө бодхоогдо[бо]. Хүшөө нээлгэдэ зорюулагд[а]һан ажалшадай митинг эн[дэ] болоо.

Бор тосхон партизанай ху[...] дэлөөнэй эгээн гол пунктн[уу]дай нэгэниинь байһан ю[м]. Партиин Витебскэ нюуса ба[й]далда ороһон обком 1942 он[]до эндэ байрлаа һэн. Хойн[о] Белоруссиин ба Россин хү[...]шэ областьнуудай парти[за]нуудай отрядууд эндэһ[ээ] байлдаанда ошодог байгаа.

«Союз»—«Аполлон» гэжэ замбуулинай комплекс ниидэнэ

Июлиин 17-до «Союз-19» жэ замбуулинай совет онсын «Аполлон» гэжэ амекан онгосотой амжалтагаар холбодоһоной һүүр Газар шадархи зам дээ замбуулинай уласхоорон түрүүшын комплекс хулжэ байна. Энэ комплеке Алексей Леонов, Вале Кубасов, Томас Стафрд. Вэнс Бранд ба Доьд Слейтон гэгшэд жодоно.

Холбодоһоной һүүлээр рбан час үнгэрөөд байха совет космонавтнууд оюз-19» «Аполлон» хоёй хоорондохи тоннелиин к нээжэ, онгосонуудай андирнууд Алексей Леоа. Томас Стаффорд гэгшэд буулинай зам дээрэ түшынхеэ гар гараа баридаа. Һүүлээрнь Томас ффорд ба Дональд Слей «Союз-19» гэжэ замбууай совет онгосодо ороһон на.

22 час 24 минутада радиобоогоор «Союз-19» ба поллон» гэжэ онгосонуу экипажнуудта нүхэр И. Брежневэй эльгээһэн ршалга дамжуулагдаһан гаа. Совет арадай болон рынгөө үмэнэһөө КПСС-эй К-гай Генеральна секретарь гайхамшагта энэ үйлэ хэрэгээр — замбуулинай совет ба американ онгосонуудай анха түрүүшынхеэ холбодоһонтой дашарамдуулан, тэдэниие амаршалаад, хараалагдаһан программаяа амжалтатайгаар дүүргэхыень, гэмгүй һайнаар Газартаа бусажа ерэхыень экипажнуудта хүсэһэн байна.

«Союз-19» гэжэ онгосын командир А. А. Леонов үнэн зүрхэнэй амаршалга хүргэһэнэйнь, мүн совет болон американ эрдэмтэдэй, конструкторнууд болон космонавтнуудай хэһэн ажалые үндэрөөр сэгнэһэнэйнь түлөө КПСС-эй Центральна Комитедтэ, нүхэр Л. И. Брежневтэ өөртэнь халуун баяр баясхалан хүргөө.

Һүүлээрнь уласхоорондын экипажта зорюулһан амаршалгын үгэтэйгөөр США-гай президент Дж. Форд хандаһан байна. Замбуулинай зам дээрэ хамтааран хэхэ хүдэлмэридэнь президент амжалта хүсөө.

«Союз-19» гэжэ онгосо дээрэ байхадаа, совет болон американ космонавтнууд СССР-эй, США-гай гүрэнэй тугуудые халан абалсаа, замбуулинай дайдада уласхоорондын түрүүшын холболдоон тухай авиационно спортын уласхоорондын федерациин үнэмшэлгэдэ гараа табяа, Совет экипаж ООН-ой тугые американ экипажда дамжуулан үгөө. Ниидэлгын дүүрэһэнэй һүүлээр энэ тугые космонавтнууд ба астронавтнууд хамтааран Нэгэдэмэл Нацинуудай Организацида дамжуулан үгэхэ юм.

Космонавтнуудай бэе бэедээ түрүүшынхеэ ябалсаһанай һүүлээр Дональд Слейтон, Валерий Кубасов гэгшэд холболдоһон модуль соо электрын элшэ хүсөөр хайлуулдаг пеэшэнтэй хамтын научна туршалга хэжэ эхилэо. Экипажнууд биологическа туршалгануудые хэхэ приборнуудаа халан абалсаа.

Июлиин 18-да Москвагай сагаар 12 час 05 минутада космонавтнууд хоёрдохёо бэе бэедээ ябалсажа эхилһэн байна. «Союз»—«Аполлон» гэжэ замбуулинай комплекс дээрэ хоёр талын программаар хараалагдаһан хамтын научна туршалганууд үргэлжэлүүлэгдэо.

Алексей Леонов «Аполлон» гэжэ онгосодо орожо, тэндэ 6 часай турша соо байха юм. Американ онгосо соо тэрэнэй хэхэ программань элдэб янзын байна.

«Аполлон» онгосо дээрэ болохо уулзалгын үедэ А. А. Леонов американ космонавтнуудтай хамтын документнүүдтэ гараа табиха юм. Тэрэ хадаа хоёр онгосонуудай замбуулинда абажа гараһан түмэр зүйдэлнүүдые холбожо, нэгэ дурасхаалта самбар болгон бүридүүлхэ. Энэ самбарынь замбуулинай дайдада хэгдэһэн совет-американ харилсаа холбооной һүлдэ тэмдэг болохо байна.

Энэл үедэ «Союз-19» гэжэ онгосо дээрэ баталагдаһан программын ёһоор Валерий Кубасов Вэнс Бранд хоёр хүдэлжэ байна.

Совет болон американ космонавтнуудай хэдэг хүдэлмэри хани ёһоной. бэе бэеэ хүсэдөөр ойлголсолгын оршон байдалда, тодо һайнаар үнгэрнэ.

(ТАСС).

„САЛЮТ-4“: кипаж техническэ ршалгануудые хэнэ

НИИДЭЛГЫЕ ЗАЛАН ТЭЛДЭГ ТҮБ. (ТАСС). Салют-4» гэжэ станциин кипаж хүдэлмэриингөө ээлэтэ үдэрые июлиин 18-да өөнэй 6 часта дүүргэбэ. рэйнгөө программа дүүрэ зуураа, Петр Климук. талий Севастьянов гэгд техническэ туршалгаудые хэһэн байна. «Фре» гэжэ түхеэрэлгын ашаар онавтнууд замбуулий дайда соогуур ниидэл үедэ шэнгэн зүйлэй байые хэдэн дахин шэнжэл үзөө. Түхеэрэлгын элдэб аар хүдэлхэ үедэ эдэ жэлэлгэнүүд хэгдээ.

Космонавтнууд Петр Клик. Виталий Севастьянов шэдэй бэень. һапаан сэдьынь һайн. Ниидэлгэ үржэлһөөр.

СОВЕТ КОСМОНАВТИКЫЕ УЛАМ АЛДАРШУУЛАГ

Совет эрдэмэй хүгжэлтын асари ехэ туйлалтаар омогорхонгүй яажа болохоб. Жэлһээ жэлдэ энэ талаар, юрэдөө, һанагдаагүй юумэн хэгдэжэ, бүмбэрсэг дэлхэйн хүн зониие гайхуулха ёһоороо гайхуулна.

Июлиин 15-да замбуулинай «Союз-19» гэжэ онгосо ниидхүүлэгдэжэ, замбуулинай дайдые шэнжэлхэ талаар үшөө нэгэ алхам хэгдэбэ гээшэ. Һайниинь гэхэдэ энэ гайхамшагта ниидэлгээр космонавтикын түүхэдэ түрүүлэн СССР-эй, США-гай бэелүүлһэн «Союз» — «Аполлон» гэжэ программаар хамтын ехэ туршалгада эхи заха табигдаба.

Хоёр ороной гэхэ гү, али СССР США хоёрой хоорондо эбэй ёһоор харилсаа холбоогоо хүгжөөжэ эхилһые энэ ниидэлгэ эли бодо гэршэлнэ. Одоо бүхы сэдьхэлһээ һайшаанаб.

Эхэ оронойнгоо даабари дүүргэхэһээ дэмбэрэлтэй юумэн үгы ха юм. Манай ороной эрэлхэг зоримгой космонавтнуудта амжалта хүсөөд, совет космонавтикын алдар солые бүришье дээрэ үргэжэ ябахыень юрөөнэб!

Г. БУТУХАНОВ.
Буряадай АССР-эй габьяата артист.

СОЁЛШОД—ХҮДӨӨГЭЙ АЖАЛШАДТА

НАНГИН ХУБИТАЯА ОРУУЛААЯ

Соёлшодой хүдэлмэри тухай хөөрэлдөөнэй гараха бүхэндэ ажалшадай сүлөөтэй саг һанаанда абаһаар лэ ороодхидог. Үнэхөөрөөшье хүн зониие ажаһуудалай, соёл культурын, худалдаа наймаанай талаар хангаха хэрэгтэ гүрэн түрэмнай, түрэл Коммунис партимнай айхабтар ехэ анхарал хандуулна. Эхэ орондоо элбэг дэлбэг продукци үгэжэ, тушаажа байпан хүн зониие хангаха гээшэмнай харюусалгатайшье хэрэг болоно.

Манай республикын соёлшод 1974—1975 онуудай үбэлжэлгын үедэ нилээд ехэ хүдэлмэри хэжэ гараа һэн. Мүн хабарай тарилгын, ноохо хайшалалгын үедэ тэдэнэрэй хэһэн юумэн айхабтар ехэ. КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдэй бодото дээрэ бэелжэ байһан тухай, аймагуудай, ажахынуудай, бригада, фермэ болон звенонуудай хоорондохи социалис мүрысөө үргэнөөр харуулха ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулаа.

Аймаг бүхэнэй соёлшод хүн зониие хангаха өөрын тусхай график, түсэбтэй юм. Агитбригаданууд хүдөө гаража, холын бэлшээриин малшадта ошожо, концерт наада харуулна, хөөрэлдөө үнгэргэнэ, номуудые тараана.

Һүүлэй жэлнүүдэй үедэ комплексно агитбригадануудые эмхидхэхэ дүй дүршэл яһала урагшатайгаар хэрэглэгдэдэг болоо. Энэ бригадын бүридхэлдэ «Знание» бүлгэмэй лектор, медицинын, ажаһуудалай комбинадай хүдэлмэрилэгшэд оролсодог юм. Тэдэнэр нэгэ гүүртэ гү, али отара дээрэ ерэбэл: библиотекын хүдэлмэрилэгшэд номуудые тараана, фельдшер гү, али врач хүнүүдэй бэе үзэнэ, наймаашан эд бараагаа олоной урда дэлгэнэ, лектор лекциеэ уншана, уран һайханай бүлгэмэй артистнууд концерт, наада харуулна.

Манай соёлшод автоклубуудые шадамараар хэрэглэнэ. Мүнөө үедэ республика доторнай 61 автоклуб тоологдоно. Тэдэнэрэй олонхинь талын, уула хадын харгынуудаар ябажа, холын бэлшээридэ ажаһуудаг малшадые хангана. Соёл гэгээрэлэй техническэ хэрэгсэлнүүдые, фильмоскоп, киноаппарат, магнитофонуудые манай соёлшод үргэнөөр хэрэглэнэ.

Үбэлжэлгын, хабарай тарилгын үедэ малшадай гүүртэ, отаранууд дээрэ нүүдэл 3036 библиотекэ хүдэлөө. Мүн хүдөө ажахын номуудай выставкэнүүд эмхидхэгдээ, улаан булангууд шэнээр түхеэрэгдээ, уншагшадай конференцинүүд үнгэргэгдөө.

Агитационно-уран һайханай 100 гаран бригада хүдэлнэ. Тэдэ бригаданууд үбэлжэлгын үедэ 2378 концерт табиһан юм. Хүдөө ажахын 80 мянга гаран хүдэлмэрилэгшэд болон малшад эдэ концертнүүдые хараа. Мүн энэ хугасаада 3443 лекци уншагдаа, 2013 кинофильм харуулагдаа. Захааминай, Загарайн, Мухар-Шэбэрэй, Улаан-Үдын аймагуудай соёлшод ехэ һайнаар хүдэлжэ гараа.

Эндэ нэгэ жэшээ дурдая. Захааминай аймагта агитационно-уран һайханай 14 бригада хүдэлжэ, 376 концерт табиһан, 490 лекци уншаһан, 63 кинофильм харуулһан байха юм.

Агитбригадануудай концертын программа нютагай жэшээ, материал дээрэ үндэһэлэнхэй байдаг. Энээниие нютагай хүн зон ехэ һонирхоно. Жэшээлхэдэ, Захааминай аймагай Санагын «Ажалай сууряан» гэжэ агитбригадын гүүртэ дээрэ ерэхэ бүхэндэнь малшад ехэ баяртайгаар тэдэниие угтадаг байха юм. Энэ агитбригада ганса өөһэдынгөө совхозой малшадые хангаһан бэшэ, ондоо ажахынуудаар ябадаг заншалтай.

Мүн энэ аймагай Хамниин (хүтэлбэрилэгшэнь А. М. Бакшеев), Цахирай (хүтэлбэрилэгшэнь (В. Д. Балданов), Мэлын (хүтэлбэрилэгшэнь В. Г. Гармаев) соёлой байшангуудай дэргэдэхи агитбригаданууд тон һайнаар хүдэлжэ гараа.

Захааминай аймагай автоклубууд нилээд ехэ хүдэлмэри хэнэ. «Үргэн даа минии Эхэ орон», «Манай аймагай үсэгэлдэр, мүнөөдэр, үглөөдэр» гэһэн темэнүүдээр үдэшэнүүд үнгэргэгдөө. «Агуу Октябриин туйлалтые сэгнэжэ һура», «Ажал гээшэ жаргал» гэһэн хөөрэлдөөнүүд малшадай дунда хэгдэһэн байна.

Агуу Илалтын 30 жэлэй ойе манай соёлшод түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаа һэн. «Баатарнууд үхэдэггүй», «Хэншье, юуншье мартагдаагүй» гэһэн үдэшэнүүд, номой выставкэнүүд эмхидхэгдээ.

Улаан-Үдын аймагай соёлшод тэрэшэлэн һайнаар хүдэлнэ. «Искра», Ленинэй нэрэмжэтэ, «Советская Россия» колхозуудай соёлой байшангууд энэ талаар шалгарна. Партийна комитедүүд, сельсоведүүдэй гүйсэдкомууд соёл гэгээрэлэй гуламтануудай ажал хүдэлмэриие шадамараар хүтэлбэрилэн ябуулна. Гарагай табан бүхэндэ соёлшод хүдөө гарадаг заншалтай.

Үбһэ хуряалга эхилбэ. Манай республикын соёлшод хүдөө нютагуудай ажалшадай адуу малда бардам тэжээл бэлдэхэ хэрэгтэнь туһалха болоно. Мүнөө үедэ үбһэшэдые хангаха тусхай график, түсэбүүд аймаг бүхэндэ табигданхай.

Иигэжэ бидэнэр, соёлшод юһэдэхи табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтэдэ нангин хубитаяа оруулха зэргэтэйбди.

В. МИТКИНОВА,
республикын культурын министерствын ахалагша методист.

ГЭГЭЭРЭЛЭЙ ШУДАРГЫШУУЛ

...Нарһата нютагта оршодог Сэлэнгын совхозой хайшалалгын томодхогдоһон пункт. Эндэ али юумэн эмхитэй зохид: үндэр һаруул гэр байранууд заһабарилагдажа сэбэрлэгдэһэн, сагаадагдаһан байна. Дээгүүр үлгэгдэһэн уряа лозунгнууд аржылдана. Эндэ Сэлэнгын совхозой соёлой байшангай директор Сергей Максимович Покацкий, Сэлэн-Дүүмэ тосхоной библиотекые даагша Эльвира Георгиевна Ахминеева гэгшэдтэй танилсагдаа. Тэдэнэр механизаторнууд болон хонишодто шэнэ газетэ, журналнуудые, һонирхолтой номуудые асаранхай, бишыхан библиотекэ түхеэржэ байбад.

Байн байтараа уран һайханай бүлгэмэй гэшүүд Валерий Лукич Александров, Александр Миронов, Владимир Кожевников, Александр Карпов, Эльвира Ахминеева гэгшэд ажалшадта уран бэлигээ харуулба. Тэдэнэр «Түрэл Буряадайм дуунууд», «Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үеын дуунууд» болон уран шүлэгүүдые гүйсэдхөө.

Малшадай зуһаландаа нүүжэ ошоһонһоо хойшо Сергей Покацкиин эдэбхи үүсхэлээр совхозой соёлой байшангай бүлэг хүдэлмэрилэгшэд отара, фермэнүүд, хайшалалгын пунктнуудаар ябаха зуураа, нүүдэл библиотекэнүүдые түхеэрээ һэн. Ханын газетэнүүд, уряа лозунгнуудые бэшэһэн, политическэ хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн байха юм.

Дурсагдагша нүхэднай нютагайнгаа ажалшадай дунда соёл гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулхадаа, совхозойнгоо партийна, комсомолой организацинуудтай нягта холбоотойгоор хүдэлмэрилдэг, тэдэнэй туһаламжа шадамараар хэрэглэдэг заншалтай.

«Шахтер» гэһэн соёлой ордоной агитбригада Сэлэнгын аймагай хүдөө ажахын ажалшадта өөһэдынгөө уран бэлиг харуулжа, үргэн ниитэ ажалшадай урма зориг бадаруулна. Жэшээлхэдэ, тэдэнэр Карл Марксын нэрэмжэтэ, «Эрдэм» колхозуудай, Химнын совхозоор агитационно аяншалгануудые хэхэ зуураа, ажалша малша нүхэдөө ехэ һонирхуулба. Тэдэнэр һаалиин фермэнүүдэй, нооһо хайшалдаг пунктнуудай, механизаторнуудай урда һонирхолтой концертнүүдые харуулаа. Программадань эстрадна оркестрын хүгжэм доро арадай дуунуудай уя хүдэлгэмэ аялганууд, зүжэг хатарнууд гүйсэдхэгдэһэн, тэрэшэлэн шог зугаата үгүүлэлнүүд, шүлэгүүд оролсоо.

Аймагай колхоз болон совхозуудай ажалшад энэ агитбригадын эдэбхитэй, бэлигтэй гэшүүдые хүндэмүүшэ ёһоор угтаһан, дахинаа айлшалжа ерэхыень уриһан байна.

Р. БАЛДАНОВ,
манай корр.
Сэлэнгын аймаг.

ХҮН БА БАЙГААЛИ

КИРГИЗЭЙ ССР. Киргизэй ССР-эй Наукануудай академиин Иссык-Кулиин биологическа станциин эрдэмтэд — ихтиологууд, гидрологууд, гидробиологууд, географууд—түхэреэн жэл соо хадын үндэрэй нуурые шэнжэлжэ байнхай. Тэдэнэр Иссык-Куль нуурай оёорые, уһанайнь урасхалые, эндэ ажамидардаг загаһад болон элдэб уһанай амитадые шэнжэлэн үзэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: биологическа станциин ахалагша лаборант Е. Костенко шэнжэлгэдэ хэрэглэгдэхэ нуурай амитадые тусхай сеткээр барижа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Хилын саанаһаа

ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ

ВАШИНГТОН

США-гай ПРЕЗИДЕНТ КОСМОНАВТНУУДТА ХАНДАБА

ТАСС

Замбуулинай зам дээрэ «Союз» «Аполлон» хоёрой амжалтатайгаар холболдоһоной һүүлээр США-гай президент Дж. Форд энэ хамтааран ниидэлгэдэ хабаадалсадаг американ ба совет космонавтнуудые амаршалжа, тэдээндэ радиогоор хандаһан байна.

Президент болбол космонавтнуудай хэһэн бэрхэшээлтэй, хүндэ хүдэлмэреэр туйлай ехээр баярлаһанаа элирхэйлэн мэдүүлээд, замби түбидэ тэдэнэй амжалтатайгаар холболдоһонтойнь амаршалһан, ниидэлгээ амжалтатайгаар дүүргэхыень хүсэһэн байна.

Танай ниидэлгэ хадаа гансал танда бэшэ, мүн американ ба совет хэдэн мянгаад эрдэмтэдтэ, техническэ мэргэжэлтэдтэ тон шухала үйлэ хэрэг, тон ехэ туйлалта болоно гээд тэрэ мэдүүлээ. Американ болон совет эрдэмтэд, техническэ мэргэжэлтэд энэ түүхэтэ удха шанартай ба уласхоорондын харилсаа холбооной хэрэгтэ эгээл ехэ аша туһатай туршалгын амжалта хангахын тулада гурбан жэлэй турша соо хамтааран хүдэлһэн байна.

Манай хоёр ороной замбуулинай дайдада ашатай туһатайгаар харилсахын зорилгоор энэ үүдэ нээхын тулада бидэндэ олон жэл хэрэгтэй байгаа. Энэ түрүүшын хамтын ниидэлгын ашаар саашадаа замбуулин соогуур хэгдэхэ иимэ ниидэлгэнүүдэй юрын хэрэг болохо сагынь ойртоо гэжэ би батаар этигэнэб.

Таанадай гэмгүй һайнаар бусаха байһанда найдажа, таанадай туйлаһан амжалтануудай хойноһоо туйлай ехэ һонирхолтойгоор бидэ бултаараан адаглан харанабди, ниидэлгээ дүүргэһэнэйтнай һүүлээр газар дээрэ таанадтай дахин хөөрэлдэхэ арга боломжотой байһандаа этигэнэ.

НЬЮ-ЙОРК

К. ВАЛЬДХАЙМАЙ АМАРШАЛГАНУУД

ТАСС

Элитэ ехэ туйлалтын амжагдаһантай — замбуулинай хоёр онгосын хамтадаа хүдэлжэ эхилһэнтэй дашарамдуулан, ООН-ой Генеральна секретарь К. Вальдхайм «Союз», «Аполлон» гэжэ онгосонуудай эрэлхэг табан космонавтда, Советскэ Союзай ба США-гай правительствануудта халуун амаршалгануудые эльгээбэ. Замбуулин дайдые шэнжэлхэ, амгалан байдалда хэрэглэхэ хэрэгэй гэршэнэр боложо байнабди. Советскэ Союзай ба Холбоото Штадуудай замбуулинай онгосонуудай хамтааран ниидэжэ, туршалга хэлгэ хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шухала шата болоно гэжэ ООН-ой Генеральна секретариин өндэ тунхаглагдаһан мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. «Союз» ба «Аполлон» гэжэ замбуулинай онгосонуудые бүтээжэ, ниидхүүлхэ талаар СССР-эй ба США-гай хоорондохи харилсаанай бата бэхи байһанай ашаар энэ туйлагдаха аргатай болоо гэжэ К. Вальдхайм тэмдэглээ. Энэ ушар хани харилсаанай гайхамшаг гэршэ жэшээ болоно. Энээнэй ашаар агууехэ амжалта, илалтанууд туйлагдана бшуу.

ВАШИНГТОН

Сагаан байшанда болоһон уулзалга

ТАСС

Советскэ Союзда албанай хэрэгээр һаяшаг ябаад ерэһэн США-гай сенадай делегациин гэшүүдтэй США-гай президент Дж. Форд Сагаан байшан соо уулзаһан байна.

Энэ уулзалгын һүүлээр журналистнуудай урда үгэ хэлэхэдээ, сенатор Ч. Перси гэгшэ иигэжэ мэдээсээ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй делегацитай уулзаһан тухай, совет бусад хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдэһэн тухайгаа конгрессменүүд президентдэ дэлгэрэнгыгээр мэдээсээ. Советскэ Союзда болоһон уулзалгануудай үедэ совет-американ харилсаануудай байдал ба тэдэниие улам саашадань хүгжөөхэ асуудалнууд, мүн уласхоорондын зарим тэды асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ гэжэ Ч. Перси һануулһан байна.

Венгриин Арадай Республикада электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилгэ жэл ерэхэ бүри түргэдхэгдэжэ байнхай. Ороной промышленностьда хэрэгтэй болодог электрын элшэ хүсэнэй 30 процентые Сазхаломбатдахи теплоэлектростанци үгэдэг байна. Энэ электростанцида түсэбтэ табан жэлэй үнгэрһэн дүрбэн жэл соо туд бүридөө 215 мегаватт хүсэтэй хоёр блок ашаглалгада үгтэһэн байна. Бүхыдөө 33 социалис ажалай бригадануудһаа бүридэһэн ТЭЦ-эй коллектив мүнөө эрхимээр хүдэлжэ байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: электростанциин газаа түхэл.

ТАСС-ай фотохронико.

ВЕНЭ

Европодохи сэрэгэй түгшүүрил һуларуулха зам

ТАСС

Түбэй Европодо зэбсэгтэ хүсэнүүдые, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хороохо тухай хөөрэлдөөнүүдэй зургаадахи шата эндэ дүүрэбэ. Заседаниин һүүлээр хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ зорюулагдажа, пресс-конференци үнгэргэгдэһэн байгаа. Хөөрэлдөөнүүдэй үедэ хоёр талын ямар хараа шэглэл баримталһаниинь эндэ элирхэйлэгдээ.

Хөөрэлдөөнүүд бүтэмжэтэй һайн оршон байдалда үнгэрһэн байна. Түбэй Европодохи зэбсэгтэ хүсэнүүдые, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хороохо тухай асуудалнуудаар гүнзэгы удхатай хөөрэлдөөнүүд болоо. Зэбсэг хэрэгсэлнүүдые, зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороохо талаар тодорхой уялгануудые гүрэнүүд даажа абаха ёһотой. Энэнь хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадаһан гүрэнүүдэй уялга болоно. Тиигээд байгаа һаань, Түбэй Европодо зэбсэгтэ хүсэнүүд, зэбсэг хэрэгсэлнүүд хороогдожо, дайнай аюул сарагдаха бшуу.

ЖЕНЕВЭ

Ниитэ Европын зүблөөн

ТАСС

Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөнэй хоёрдохи шатын хүдэлмэришэ зургаануудта шиидхэгдээгүй һүүлшын асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэжэ байна.

Экономикын, эрдэм, техникын, оршон тойронхи байгаалиие хамгаалгын асуудалнуудаар харилсаа холбоо тогтоохо тухай түгэсхэлэй документын текстые хоёрдохи комисси бэлдэжэ дүүргэбэ. Али алиндань ашатай туһатай байхаар худалдаа наймаа хүгжөөхэ тухай шухала гурим зүбшэлэгдэһэн байна.

Зүблөөнэй гурбадахи, түгэсхэлэй шатые Хельсинки хотодо үнгэргэхэ хүдэлмэришэ бүлэгэй элидхэлые залан хүтэлбэрилгын комитет байгуулба.

БРЮССЕЛЬ

БЭРХЭШЭЭЛНҮҮД ДАБАГДААГҮЙ

ТАСС

«Юрэнхы дэлгүүртэ» хабаададаг оронуудай правительствануудай болон гүрэнүүдэй толгойлогшодой суглараһан энэ бүлэглэлэй соведэй сессиин хүдэлмэри дүүрээ.

«Юрэнхы дэлгүүртэ» оролдог бүхы юһэн оронуудай мүнөөнэй экономическа болон финансова бэрхэшээлтэй байдал энэ сессиин хүдэлмэридэ гол һуури эзэлээ. Франциин президент В. Жискар д'Эстэн энэ бүлэглэлдэ тохёолдоһон экономическа бэрхэшээлнүүдэй нилээд гайтай байһые мэдэрээд, тэдэниие шиидхэхын тулада урдань хараалагдаһанда орходоо һураггүй ехэ саг хэрэгтэй гэжэ онсолон тэмдэглээ. Баруун оронуудтахи мүнөөнэй экономическа кризис гушаад онуудай «агууехэ доройтолгын» үеынхидэ орходоо бүри ехэ гүнзэгы шэнжэтэй гэжэ ФРГ-гэй канцлер Г. Шмидт мэдүүлээ.

Гэбэшье Европын экономическа бүлэглэлдэ ородог оронуудай экономическа орёо хүндэ байдалые усадхахын тулада тодорхой ямаршье хэмжээнүүд энэ сесси дээрэ дурадхагдаагүй.

Энергетикын талаар юһэн оронуудай нэгэдэмэл политика энэ удаашье найруулан зохёогдоогүй.

«Юрэнхы дэлгүүрэй» политическэ холбоо барисаае улам саашадань бэхижүүлхэ асуудалаар сесси дээрэ шанга арсалдаан гараа.

Энэ уулзалгын үедэ Европодо аюулгүй байдал сахиха, харилсаа холбоо хүгжөөхэ зүблөөн тухай асуудал мүн лэ харагдаһан байна. Европын экономическа бүлэглэлэй министрнүүдэй соведэй мүнөөнэй түрүүлэгшэ А. Моро сессиин дүүрэһэнэй һүүлээр иигэжэ мэдүүлээ. Юһэн оронууд хадаа гурбадахи, түгэсхэлэй шатын июлиин 30-да эхилхын тулада али бүхы юумэ хэхэ байна.

БЕЙРУТ

ЛКП-гэй мэдүүлгэ

ТАСС

Ливанай коммунис парти мэдүүлгэ хэбэ. Һүүлэй үедэ Ливанда болон бусад зарим араб оронуудта гүрдэлгэ мүрдэлгын «араб коммунис организаци» гэдэгэй гэшүүдые арестовалһантай дашарамдуулан иимэ мэдүүлгэ хээ юм. ЛКП дээрэ нэрлэгдэһэн энэ организацида ямаршье хабаагүй юм гэжэ тэрээн соонь онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Засагаархид «араб коммунис организациин» гэшүүдые арестовалбабди гэлдээд, Ливанай түрүү үзэлтэй ба патриотическа хүсэнүүдэй түлөөлэгшэдые арестовалжа эхилээ гээд, энэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ. ЛКП нимэрхүү хараа шугамай аюултай байһыень тэмдэглээд, өөһэдынгөө зэргэнүүдые хамгаалхын тулада хүсэеэ нэгэдхэн тэмсэхыень түрүү үзэлтэй хүсэнүүдые уряалһан байна.

Хүнүүдые арестовалһанай эсэстэ Бейрудтэхи байдалай шахардуу шанга болоһон ушар Ливанай түрүү үзэлтэй хүсэнүүдэй зарлаһан зүблөөн дээрэ июлиин 17-до зүбшэн хэлсэгдээ. Энэ зүблөөндэ хабаадагшад мэдүүлгэ баталан абаа. Тэдэнэр хүнүүдые арестовалха ябадалаа болюулагты, энээнэй урда тээ хаагдаһан Ливанай түрүү үзэлтэй хүсэнүүдэй түлөөлэгшэдые бултыень сүлөөлэгты гэжэ засагаархидые уряалһан байна.

Спорт

ТРАНСПОРТЫН «ЛОКОМОТИВ» КУБОГТА ХҮРТЭБЭ

ФУТБОЛООР республикын кубок эзэлхын түлөө мүрысөөн хэдэн һара соо үргэлжэлжэ, айхабтар шанга тэмсэлдэ үнгэрхэдөө, «арһан бүмбэгэдэ» дуратайшуулые ехээр һонирхуулһан байна.

Энэ хүндэтэ шанда хүртэхын түлөө Буряад ороной арба гаран команда мүрысэжэ эхилээ һэн. Тиин эрхим һайн бэлэдхэлтэйнүүдынь хахад финалда гараһан байна. Улаан-Үдын авиационно заводой «Забайкалец» гэжэ спортын клуб Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой командатай түрүүлэн уулзахадаа, 2:1 тоотойгоор шүүжэ, түгэсхэлэй нааданда хабаадаха эрхэ олобо. Эндэ авиазаводой футболистнууд мэргэжэл шадабаритай байхаһаа гадна, алишье талада— добтолгодо, хамгаалалтада — һайнаар наадаһан, заабол илалта туйлаха хүсэл эрмэлзэлтэй байһанаа харуулһан юм.

Энэ шангай түлөө мүрысөөндэ урдандаашье урагшатайгаар наададаг байһан транспортын «Локомотив» «Радиотехнигые» бэлэхэнээр илажа, түгэсхэлэй уулзалгада гараһан хоёрдохи командань болоо һэн.

Тиин түгэсхэлэй наадан уржын саадаар авиационно заводой стадион дээрэ үнгэргэгдэбэ. «Забайкалец» — транспортын «Локомотив» командануудай уулзалгада талмайн эзэд шүүхэ гэжэ сугларагшад һанаһаншье байха. Теэд «Локомотивай» футболистнууд 2:1 тоотойгоор илажа, республикын кубогаар шагнагдаа. Энэнь спортын залуу коллективэй ехэ амжалта болоно.

***

Футболоор Буряадай АССР-эй түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөнэй нэгэдэхи дүхэригэй наадан дүүрэбэ.

— Локомотив-вагон заһабарилгын заводой футболистнууд бүхы уулзалгадаа шүүжэ, 18 очко абаад, эрхимлэжэ ябана. Тус тустаа 14—14 очкотой «Забайкалец», транспортын «Локомотив» удаадахи һууринуудые эзэлнэ. Мүрысөөн үргэлжэлһөөр, — гэжэ ЛВРЗ-гэй командын ахалагша тренер Ю. К. Поздоровкин хөөрэнэ.

Суглуулагдамал командын гэшүүн

ХҮНГЭН АТЛЕТИКЭЭР эдиршүүлэй дунда Россиин Федерациин түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн һаяхан Орел хотодо болобо.

Улаан-Үдын индустриально-педагогическа техникумэй студент Павел Яковлев эндэ 1500 метрэй зайда урилдахадаа, 3.49.2 минута саг харуулжа, хоёрдохи һууридa гараһан байна. Павел спортын мастерта кандидадай нормо дүүргэбэ. Тиигэжэ тэрэ РСФСР-эй суглуулагдамал командын бүридэлдэ оруулагдаа.

МЭРГЭШҮҮЛНАЙ—ТАБАДАХИ ҺУУРИДА

МЭРГЭН БУУДАЛГААР «Урожай» бүлгэмэй РСФСР-эй түбэй Соведэй түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөн Москва шадархи Мтищевын сагаалса буудадаг талмай дээрэ дүүрэбэ. Россиин Федерациин 23 областиин, хизаарай, автономито республикын суглуулагдамал команда энээндэ хабаадаа.

1952 ондо Хельсинкидэ болоһон Олимпиадада хабаадагша, спортын хүндэтэ мастер Петр Павлович Николаев түрүүтэй манай «Урожайн» мэргэн буудагшад ехэ амжалта туйлажа, табадахи һуурида гараһан байна

М-2 упражненеэр П. Николаев хоёрдохи һуури эзэлбэ.

Манай спортын ветеранай басаган — энэ жэлдэ Улаан-Үдын 3-дахи һургуули дүүргэһэн, 1-дэхи разрядтай Таня Николаева — басагадай дунда, харин республикын статистическэ управлениин хүдэлмэрилэгшэ, спортын мастерта кандидат Майя Мадасон эхэнэрнүүдэй дунда пистоледээр буудахадаа, илажа гараа.

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой парторг, СССР-эй спортын мастер Петр Маланов нэгэ упражненидэ эрхимлэжэ, командадаа ехэ хубитаяа оруулһан байха юм.

Мүнөө эдэмнай спортын бусад бүлгэмүүдэй мэргэшүүлтэй хамта республикынгаа нэрэ хүндые Хабаровск хотодо нээгдэһэн Алас-Дурна зүгэй зонын мүрысөөндэ хамгаалалсажа байна.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

Саяанһаа Витим хүрэтэр

ЯРУУНЫН АЙМАГТА

НАРҺАТЫН СПТУ-да

1962 ондо Нарһатын СПТУ-гай байгуулагдаһанһаа хойшо 3330 хүбүүд, басагад тэрэниие дүүргэжэ, арадай ажахын элдэб һалбаринуудта хүдэлхөөр эльгээгдэһэн байна. 1971 ондо тус училищи дунда эрдэм мэргэжэлэй болгогдонхой. Энээнэй ашаар наймадахи класс дүүргэһэнэй һүүлээр тус училищида абтаһан һурагшад гурбан жэл эндэ һурахадаа, тракторист-машинистын, жолоошоной мэргэжэлтэй болохоһоо гадна, аттестат абажа гарадаг юм. Мүнөө СПТУ-да 250 һурагшад тоологдоно.

Училищиин һурагшад шэнээр түхеэрэгдэһэн кабинедүүдтэ һуралсана, тэдэнэртэ хамтын зохид байранууд үгтэнхэй. Эндэ элдэб һонирхолтой хэмжээ ябуулганууд ходол үнгэргэгдэжэ байдаг. Дайнай ба ажалай ветерануудтай уулзалганууд, уран һайханай харалгын үдэшэнүүд, спортоор мүрысөөнүүд гэхэ мэтэ. Һуралсалдаа шалгарһан В. Антропов энэ июль һарада Москва ошожо, Илалтын тугай дэргэдэ дүрэ зурагаа абхуулһан юм. Тэрэшэлэн Г. Вильская Крымэй «Корпиз» гэжэ санаторидо амархаяа, Ю. Ипатов КНДР-тэ аяншалхаяа ошобо. Һурагша С. Куликов газар хахалагшадай конкурсдо хабаадалсажа, аймаг дотороо 2-дохи һуури эзэлээ. Олохон һурагшад энэ жэлэй хабарай тарилгын ажалда шалгарһан байна.

Һайнаар һуража, ажалай дүршэл абаһан 32 залуу механизаторнууд һаяхан училищияа дүүргэжэ, колхоз, совхозуудта хүдэлхөөр эльгээгдэбэ. Эдэнэр гурбан жэлдэ һуралсажа, тусхай мэргэжэл олохоһоо гадна, дунда эрдэмэй аттестадуудые абаа юм.

АВИАТОРНУУД ТУҺАЛАА

Июниин 10-һаа хойшо аймагай ажахынуудай полинууд дээгүүр самоледуудай ниидэжэ, хорото бодосуудые адхажа ябахые үдэр бүри шахуу хаража болохоор байгаа. Тиигэжэ бүхыдөө 34 мянган гектарай ургаса бог үбһэнһөө сэбэрлэгдэбэ. 3 самолёдтой авиаторнууд «Коммунизм», «Дружба», «Победа» колхозуудай, «Юбилейный», Нарһатын, «Комсомольский» болон бусад совхозуудай тарялан дээрэ химическэ бодосуудые тараагаа. Эдэнэй командир В. Д. Гомбоев түрүүтэй В. П. Буров, Л. Г. Ковальский, А. Д. Хлыбов гэгшэдэй экипажнууд ургасын дайсадые усадхалгадань Яруунын таряашадта ехэхэн туһаламжа үзүүлбэ гээшэ. Июлиин түрүүшын арбан хоног соо авиаторнууд даалгагдаһан энэ ажалаа сүм дүүргээ.

Д. ДУГАРОВ,
манай корр.

БАМ-ай БАРИЛГАШАДТА—БЭЛЭГ

Сагаан үнгөөр сайбалзаһан суднануудай Сэлэнгэ мүрэн дээгүүр тамаран ябадаг болоһоорнь хэдэхэн жэл үнгэрөө. Эдэ теплоходууд часай 45 километр түргэнөөр ябадаг. Сэбэр агаарта сэнгэхэ дуратай хүнүүд эдэ суднануудта һуужа, Новоселенгинск тосхон хүрөөд, һөөргөө бусажа, Сэлэнгын адагаар аяншалхадаа таатай зохидоор амардаг, сэдьхэлээ хананги тарадаг байна. Зунай аяма халуунда Сэлэнгын сэлгеэхэн һэбшээндэ үлеэлгэн ябахада бэе тэниин амардаг. Олохон пассажирнууд зундаа автобусто һуужа ябахынгаа орондо теплоходуудта һууһамнай дээрэ гэжэ тоолодог.

Мүн лэ БАМ-ай барилгашад уһан дээгүүр тамаран амарха дуратайшуул юм. Тиимэһээ тэдэнэрэй эрилтые хангахын тулада «Заря-177» гэһэн түргэн ябадалтай судна Байгал-Амарай түмэр харгын барилгашадта бэлэг болгон Москвагай судна бүтээлгын заводой коллектив эльгээһэн байгаа. Энэ бэлэг июнь һарада Улаан-Үдэ хүрэжэ ерээ һэн. Баргажанай адагай пристаниин хүдэлмэрилэгшэд судные угтан абахаар Улаан-Үдэ ерэһэн юм. Ашаанай теплоходой капитан М. Этингов, теплоходой механик О. Дойников гэгшэд нүхэдтэеэ сугтаа Улаан-Үдын портдо ерэһэн байна.

Баргажанай адагай пристаньһээ ерэһэн судна жолоодогшод пассажирска түргэн ябадаг суднануудые жолоодохо һарын һуралсал гараха зуураа, Сэлэнгэ мүрэн дээгүүр тамардаг теплоходуудта һуужа, ажалай дүршэлдэ һураһан байна. Дүршэлтэй капитанууд А. Сергучев, В. Р... жаков гэгшэд «Заря-177» теплоходой командые судна жолоодохо мэргэжэлдэ һу... гаа.

Мүнөө тэдэнэрэй һуралсал дүүрэбэ. Һаяар «Заря-177» теплоход баржада ашагдажа Байгал далайгаар Баргажанай адаг асарагдаха юм. Тэндэһээ харгы замынь эхилжэ Хурамхаан хүрэтэр тамаран байна. Энэ теплоход республикын холын энэ аймагта ажалладаг БАМ-ай барилгашадые зөөхөөр хараалагдана.

П. КАЗАРИНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Заря-177» судныи команда (зүүн гарһаа) капитан-дублер ... Тимошенко, капитан ... Этингов, теплоходой механик О. Дойников гэгшэд.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

Монголой студентнэр Улаан-Үдэдэ

Монголой Арадай Республикын, Буряадай АССР-эй багшанарай институдууд үнинһөө хойшо хани барисаатай юм. Һаяхан Монголой Арадай Республикаһаа багша Д. Тогтохо Д. Батбаяр хоёрой хүтэлбэри доро 27 студентнэр Улаан-Үдэ ерэбэ. Тэдэнэр Буряадай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдта һуралсалай—үйлэдбэриин практика гаража байхадаа СССР-эй, Буряадай республикын, Монгол ороной түүхээр һонин лекцинүүдые шагнаба. Эдэ лекцинүүдые түүхын эрдэмэй докторнууд Д. Б. Улымжиев, Н. П. Егунов, Е. Е. Тармаханов ба институдай ахалагша багша Г. А. Дуринова гэгшэд уншаһан байна.

Монгол студентнэр Буряадай багшанарай институдай комсомолой комитедэй гэшүүдтэй, студентнэрэй түлөөлэгшэдтэй уулзажа танилсабад. Совет-монгол студентнэрэй хани барисаанай үдэшэ боложо, хоёр талаһаа дуу хатарай уран һайханай концерт табилсаһан байха юм.

— Буряадай багшанарай институдай багша З. М. Хэтынова манай студентнэрые дахуулжа городой дурасхаалта газарнуудтай танилсуулаа, сүлөө сагтамнай музей, театр, кино, библиотекэнүүдтэ абаашаа, — гэжэ багша Д. Тогтохо хөөрэбэ.

Һаяын үдэрнүүдтэ Монголой студентнэр номин сэнхир Байгал далай ошожо, «Байкальский прибой» гэжэ аяншалгын баазада 3—4 хоногто амарха юм.

Б. БАЛЖИНИМАЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: монгол студентнэр хэшээлдээ һууна.
Авторай фото.

«РАССВЕТ» ЛАГЕРЬТА

Загарайн аймагай «Рассвет» лагерьта амархаяа ерэһэн монгол эдиршүүдэй жагсаал «Бүхы юумэнһээ хүсэтэй эб найрамдалда бидэ үнэн сэхэбди!» гэһэн уряа дабтан алхална. Гүнзэгы сэлмэг удхатай үгэнүүд элдин сэнхир ороной эдир үетэнэй сэдьхэл һаналые, ажал хэрэгые, һуралсалые эли тодоор гэршэлэн харуулна.

Хүүгэд түрүүшынхеэ Совет орон ерэжэ, тойроод боложо байһан бүхы юумээр һонирхоно. «Республикатнай хэды аймагтайб? Ямар газарта Баргажанай заповедник байдаг бэ? Байгал далайн уһан ямар үнгэтэйб?» гэхэ мэтэ асуудалнууд табигдана.

Тиибэшье Буряад орон тухай яһала олон ном уншадаг, Улаан-Үдын радио шагнажа, телевизор харадаг байна. «Адуушанай дуун» гэжэ кино хаража, уран һайханайнь, удхынь талаар зүбшөэн хэлсээ һэмди,» — гэжэ хаб харахан нюдэтэй Оюунсүрэн мэдүүлнэ.

Хүүгэдые хүтэлбэрилэгшэ Доржсүрэн Дашдорждо хандажа, айлшалалга тухайгаа иигэжэ хөөрэбэ: «16 хүүгэдэй хоёр хүмүүжүүлэгшэ ерэлсэбди. Сэлэнгын аймагай болон Сүхэ-Баатар хотын дунда һургуулинуудһаа эрхимээр һурадаг, ниитын ажалда эдэбхитэйгээр хабаададаг үхибүүд Совет гүрэн айлшалжа амархые уригдаа һэн».

Мүн лэ манай эндэһээ «Сүгнэгэр» гэжэ Монголой лагерьта 16 хүн амархаяа ошонхой. Хоёр талын түлөөлэгшэд хилэ дээрэ хани халуунаар уулзажа танилсаад, тараһан байна.

Монголой Арадай Республикын Сэлэнгын аймаг Буряад орондо эгээл дүтэ аймаг гэжэ тоологдодог ха юм. Тиимэһээ хоорондохи харилсаа холбоонь жэл ерэхэ бүри бэхижэн байдаг.

«Энэ лагерьта амархада ехэл һонирхолтой байна. Манай отряд «Найрамдал» гэжэ нэрэтэй юм. Ород, буряад үетэнтэеэ танилсажа, зугаалжа байхада бүрил һонин шэнги,» — гэжэ отряд ударидагша Атгансүрэн хөөрэнэ.

Эдэбхитэй, дорюун «Найрамдал» отряд дуу хатарай үдэшэдэ түрүүшын һуури эзэлээ. Зүрхэ сэдьхэл долгитуулма дуунууд эндэмнай замханагүй. Нарихан үндэр бэетэй, хилэн хара гэзэгэтэй Оюунсүрэнэй хангюурдахада, —«Сочи». «Аянай шубууд» гэжэ дуунууд бүрил гоёор дуулдана.

Ход, ход, ход, ход
инээгээд
Хоёр гурав имниглээд,
Хөөр баяр болохо юм,
Холдорж дээ миний хүү»

гэһэн дуун соо эжын энхэргэн зохидоор багахан хүбүүндээ хандажа байхань харагдахадал гэнэ. Айлшаднай мүн лэ һонирхолтой наада, шүлэг, дуу, хани нүхэдтөө заажа үгэнэ, һургана. Оюуна басаган Наташа, Ира, Валя гэжэ нүхэдтэй болооб гэжэ ехэл омогорхоно. «Улаан-Үдэһөө Уварова Танитай бэшэгээр танилсаа һэм, мүнөө өөртэйнь нюур нюурааран уулзаха һанаатайб» гэжэ хөөрэбэ.

Эрхим һурадаг Даваадорж нэгэдэхи отрядай Ира Оля хоёртой нүхэсэнэ. Ходо бэшэг бэшэлсэжэ байхабди гэжэ хэлсэнхэйбди гэбэ. 8-дахи классай һурагша Батодорж уһанда тамаралгын мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, алтан тэмдэгтэ хүртөө.

«Амархада аятай тааруу газарта амжалташье ерэнэ» — гэжэ хүмүүжүүлэгшэ Доржын Даваасүрэн һаналаа хэлэнэ. —Лагерьта эдеэ хоол һайнаар бэлдэнэ. Уһа голдо умбахаһаа гадна, бассейндэ хүүгэднай түрүүшынхеэ орожо үзөө.

Улаан-Үдын багшанарай училищиин 3-дахи курсын студентка Маргарита Дылыкова коллективэй журам тушаа сэдьхэлээ хананггяар тэмдэглээд, лагерай ажабайдалда хабаадалсахадаа түрүүшын һуури эзэлнэбди гэжэ омогорхоно.

Уулзалгын дүүрэхэ тээ «эгээл ехэ эрмэлзэл хүсэлымнай таагыт» гэжэ булта хүбүүд гуйба. «Улаан-Үдэ хото, Байгал далай үзөөгүй һаа, Буряад оронииe хараагүйбди гэжэ тоолохоор», — гэжэ айлшаднай энеэлдэн харюусаба. «Тон зүб! Тон зүб!» гэлдэн, бултадаа дарья табилдашаба.

Иигэжэ Монголой хүүгэд аятай зохидоор амаржа байна.

Г. БАЗАРЖАПОВА.

ФОТО РЕПОРТАЖ

АМАРНА, АЯНШАЛНА

Байгал шадарай газар дайдые ехэтэ гоёшоон харадагби. Зулгы дуулим зунай сагта илангаяа гоё һайхан болодог шуу. Элдэб янзын модоор, һөөг бургааһаар бүрхөөгдэһэн гол горходынь, нуур сөөрэмүүдынь, булан тохойнуудынь бүришье гоёор харагдажа, хүнэй сэдьхэлые баясуулжа байхал даа. Үхибүүдэй иишэ ерээд, согтой дорюун зугаа наада эмхидхэжэ, аялга дуунуудые хангюурдажа эхилхэдэ, зэрлиг байгаали тэдэниие дэмжэлсэжэ, хүнхинэн зэдэлһэндэл болодог юм. Горнын дохёо урялал, барабанай абяан, үхибүүдэй дуунууд омогорхол түрүүлхэ.

Иимэшье байнгүй яахаб даа. Ушар юуб гэхэдэ, пионернүүдэй эгээл хүхюутэй, шууяатай хаһа түлэг дундаа ябана ха юм. Тэдэнэр эрхим һайнаар амархаһаа гадна, хизаар нютагайнгаа түүхые, байгаалиин баялигые шэнжэлнэ. Үглөө бүхэндэ аян замда гаранхай, хүбшэ тайга соогуур, хангил хабсагайн хоорондуур ябахыень харахат. Тиихэдэ Байгал далай мүнөө гансаарданагүй, үхибүүдэй дуу зугаа шагнажа, баясан дуурсана. Гэхэтэй хамта үхибүүд үйлэдбэриин түрүүшүүлтэй, ажалай ветерануудтай саг үргэлжэ уулзана.

Үдэрэй туршада оршон тойронхи газарнуудаар аяншалаашань эгээл һонирхолтой. Тиин загаһа хахуулидаха, эм домдо хэрэглэгдэхэ ургамалнуудые суглуулха дуратайшуул олон. Хубиин ба һургуулиин гербарида хэгдэхэ ургы сэсэгүүдые, набша намаануудые суглуулжа ябаашадые харахат.

Хүдэлмэришэдэй үхибүүдэй тон зүбөөр, ашаг туһатайгаар амархын тулада Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй заводской комитет, мүн хүтэлбэрилэгшэд нилээд ехэ оролдолго гаргаһан байна.

Зунай үедэ заводой хүдэлмэришэдэй табан мянга шахуу үхибүүд амарха байна. Үшөө тиихэдэ хүүгэдэй талмайнуудта, спортивна лагерьнуудта үхибүүд сагаа үнгэргэнэ. Мүн Эхэ орон соогуураа аяншалаашадшье бии. Энэ хэрэгтэ заводой профсоюзай комитет 138 мянган түхэриг мүнгэ һомолһон байна.

Жэшээнь, ЛВРЗ-гэй «Березка» гэжэ пионерэй лагерьта якорьна цехэй слесарь Виктор Ольховатский саг зуура пионервожатаар хүдэлнэ. Үхибүүдэй амаралтые эмхидхэхэдээ бэрхэ, шадамар, Хүбүүд, басагад тэрэниие ходо тойрошонхой, заажа үгэһэн юумыень тэрэ дары дүүргэхээр бэлэн байдаг. Ушар иимэһээ зургаадахи отрядай үхибүүд бүхы юумэндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, түрүү һууринуудые эзэлһэн шуу. Һайниинь гэхэдэ залуу хүдэлмэришэн үхибүүдтэ завод тухайдаа һонирхолтойгоор хөөрэдэг байха юм.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. ЛВРЗ-гэй якорьна цехэй слесарь Виктор Ольховатский пионернүүдэй дунда. 2. Пионернүүд аян замдаа.

П. БУРМАКИНАЙ
фото-текст.

ПРАВДА БУРЯТИ...

Нэгэдэхи хуудаһа... «Табан жэлэй жасада ... хэгдээб?» — Л. Дымбры... багай статья. «Горнягай абари» — Н. Николае... корреспонденци. ТАСС... һүүлэй мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһа... Л. Синегрибовэй ста... «Гоёлтын түлөө бэшэ» ... А. Коротаевагай статья. ... вет орон дотор. Редакц... ерэһэн бэшэгүүд.

Гурбадахи хуудаһа... «Байгалай дабаанай саа... Г. Воловичай очерк. ТАС... ай мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһа... Амаралтын үдэрэй хууда...

СЭНХИР ЭКРА...

МҮНӨӨДЭР
МЕТАЛЛУРГЫН ҮДЭ...

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАМ...

«Орбита». 9.55 — Да... жуулгын программа. 10... — «Время». 10.45 — З... буулинай һонин. 11.00 — «Главный конструктор» — телевизионно документальна фильм (2-дохи сери). 12.10 — «Войди в этот мир» — телевизионно документальна фильм (үнгэтэ). 12.50 — Фехтованяар дэлхэйн чемпионат (үнгэтэ). 13.00 — «Советскэ Союзда алба ... нэб» (үнгэтэ). 14.00 — һ... лэй һонин. 14.45 — «Ц... кын аренэ дээрэ» (үнгэтэ). 14.35 — «Киногоор аяншалагшадай клуб». 15.35 — «Амаралтын сагта». Хүгжэмтэ программа. 17.00 — «З... буулинай һонин». 17.20 — Фехтованяар дэлхэйн чемпионат (үнгэтэ). 17.30 — «Однажды мир узнал» — телевизионно документальна фильм (түрүүшынхеэ харуулагдаха). 18.30 — Конце... 18.40 — Документальна фильм. 18.55 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 19.25 — «Мүнөөдэр металлургын үдэр». СССР-эй хара түмэрэй металлургиин министр Н. П. Казанец үгэ хэлэхэ (үнгэтэ). 19.40 — Концерт. 20.10 — Моцарт. Квартет фа-Мажор. 20.20 — «Мүнөөдэр металлургын үдэр». СССР-эй үнгэтэ түмэрэй металлургиин министр П. Ф. Ломакотай хөөрэлдөөн. 20.35 — «Амаралтын сагта» — хүгжэмтэ программа. 22.00 — «Главный конструктор» телефильм. (2-дохи сери). 23.00 — Һүүлэй һонин. 23.15 — «Москвагай арадай дуунай һургуули», концерт-очерк (үнгэтэ). 23.4... — «Киногоор аяншалагшадай клуб». 00.... — «Циркын аренэ дээрэ» (үнгэтэ). 01.00 — «Однажды мир узнал» — телевизионно документальна фильм (үнгэтэ). 02.00 — «Время».

ТЕЛЕВИДЕНИ

Июлиин 21-һээ 27 болотор

ПОНЕДЕЛЬНИК, 21

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.55 — Дамжуулгын программа. 10.00 — «Телевизионно фильмүүдэй бүхэсоюзна харалгын шанда хүртэһэн фильмүүд». 10.50 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Багашье һаа — шадалтай» гэһэн уран һайханай телевизионно фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха. 12.00—12.10 — Забһарлалга. 12.10 — Хүхюун аялганууд» (үнгэтэ). 12.30 — «Время». 13.00—«Орбитаһаа мэдээсэлнүүд». 13.30—«Танда, эдиршүүл». 14.00 — Шэнэ һонин. 14.15 — «Һолонго» — телевизионно программануудай уласхоорондын фестиваль. Куба. 14.45 — «Иван и Алтынчач» — телевизионно зүжэг түрүүшынхеэ харуулагдаха. 16.00 — «Танай һанамжа». 17.00 — «Орбитаһаа мэдээсэлнүүд. 17.15 — Гимнастика (үнгэтэ). 17.35 — «КПСС-эй XXV съездые угтуулан», «Табан жэлые — уридшалан». Казахстанай КП-гай Карагандагай обкомой нэгэдэхи секретарь В. К. Акулинцев дамжуулгада хабаадалсана. 18.20 — Концерт (үнгэтэ). 18.40 — «Союз» онгосын бууһан тухай репортаж. 18.15 — Документальна фильм. 19.30 — 19.40 — Забһарлалга. 19.40 — «Орбитаһаа мэдээсэлнүүд». 19.55 — «Иван и Алтынчач» — зүжэг.

Улаан-Үдэ. 21.05 — «Мүрысөөн — олон түмэнэй үүсхэлтэ хэрэг». 21.25 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 21.35 — «Валерий Чкалов» — уран һайханай фильм. 23.00 — Шэнэ һонин. 23.15 — Документальна фильм (үнгэтэ). 23.30 — «КПСС-эй XXV съездые угтуулан». «Табан жэлые — уридшалан!».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.05—«Маанадта айлшална» 19.40 — Мультфильмнүүд. 20.10 — «Хүгжэмтэ уулзалганууд». Наталья Будаевагай концерт. 20.40 — Уласхоорондын шэнжэлэл».

«Орбита». 21.05 — «Һолонго» — телевизионно программануудай уласхоорондын фестиваль.

ВТОРНИК, 22

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.55 — Документальна фильмүүд харуулагдаха. 11.10 — Фильм-концерт (үнгэтэ). 11.30 — «Мүнөөнэй эрдэм наука». 12.00—12.10 — Забһарлалга. 12.10 — «Союз» онгосын бууһан тухай репортаж. 12.40 — «Время». 13.10 — «Орбитаһаа мэдээсэлнүүд». 13.25 — Мультфильмнүүд (үнгэтэ). 14.00 — Шэнэ һонин. 14.15 — «Польшын шэнэлэн бодоһон үдэр» гэжэ Польшын арадай һайндэртэ зорюулагдаһан ПНР-эй телевидениин дамжуулга (үнгэтэ). 17.00 — «Орбитаһаа мэдээсэлнүүд». 17.15 — «Ендэр дээрэхи ба ажаһуудалай герой». 18.25 — Спортын һонин (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 19.00—«Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 19.20 — Шэнэ һонин. 19.30—19.40 — Забһарлалга.

«Орбита». 19.40 — «Орбитаһаа мэдээсэлнүүд». 19.55 — «Ажабайдалай дурасхаалта үдэр» — уран һайханай фильм. 20.45 — «Танай һанамжа» (үнгэтэ). 23.15 — Польшын арадай һайндэртэ зорюулагдаһан ПНР-эй телевидениин дамжуулга.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.00 — «Мүнөөнэй эрдэм наука».

Улаан-Үдэ. 19.30 — Телевизионно һонин. 19.45 — Мультфильм. 20.00 — «Рассказуудта нэмэлтэ зураглалнууд».

СРЕДА, 23

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Телевизионно фильмүүдэй бүхэсоюзна харалгын шанда хүртэһэн фильмүүд». 11.50 — 12.00 — Забһарлалга. 12.00 — «Шатарай һургуули». 12.30 — «Время». 13.00 — «Орбитаһаа мэдээсэлнүүд». 13.15 — «Таабаринууд ба тайлбаринууд» (үнгэтэ). 13.30 — «Шадамар гарнууд» (үнгэтэ). 14.00 — Шэнэ һонин. 14.15 — «Галина Писаренко» — фильм-зүжэг түрүүшынхеэ харуулагдаха. 15.00 — «Хүн ба хуули». 15.30 — «Братья Карамазовы» — уран һайханай олон серитэй фильм (1-дэхи сери). 17.00 — «Орбитаһаа мэдээсэлнүүд». 17.15 — «Мазовше» гэжэ Польшын гүрэнэй дуунай ба хатарай ансамблиин концерт (үнгэтэ). 17.55 — СССР-эй арадуудай спартакиада дээрэ (үнгэтэ). 18.15 — «Франческа да Римини» — П. Чайковскиин балет (үнгэтэ). 18.40 — «Хүн ба хуули» (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 19.10 — «Ажалай эстафетэ». 19.30—Шэнэ һонин.

«Орбита». 19.40 — «Орбитаһаа мэдээсэлнүүд». 19.55 — «Братья Карамазовы — кинофильм (1-дэхи сери). 21.25 — «Галина Писаренко» — фильм-концерт. 22.10 — СССР-эй арадуудай спартакиада дээрэ. Баскетбол. Эрэшүүл наадаха (үнгэтэ). 22.30 — «Франческа да Римини» — балет. 23.00 — Шэнэ һонин. 23.15 — «Братья Карамазовы». — кинофильм. (1-дэхи сери).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.10 — Фильм-концерт.

Улаан-Үдэ. 19.40 — Телевизионно һонин. 20.00 — Мультфильм. 20.10 — «Сэлэнгэ» — телевизионно журнал (буряадаар). 21.10 — Документальна фильм. 21.40 — «Хүн ба хуули».

ЧЕТВЕРГ, 24

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05—«Газар дэлхэй» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм (үнгэтэ). 10.55 — «Газар дэлхэйн залуушуул» (үнгэтэ). 11.55 — «Франческа да Римини» — балет. 11.50—12.00 — Забһарлалга. 12.00 — концерт (үнгэтэ). 12.30 — «Время». 13.00 — «Орбитаһаа мэдээсэлнүүд». 13.15 — «Таинственные человечки» — онтохон. 13.30 — «Эдиршүүлэй уран бэлиг». 14.00 — Шэнэ һонин. 14.15 — «Спортлото» наадалга. 14.30 — Концерт. (үнгэтэ). 15.00 — «Баян бардам байдалай асуудалнууд» (үнгэтэ). 19.30 — 19.40 — Забһарлалга. 19.40 — «Орбитаһаа мэдээсэлнүүд». 19.55 — «Братья Карамазовы» — кинофильм 2-дохи сери, (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 21.05 — «Мүрысөөн — олон түмэнэй үүсхэлтэ хэрэг». 21.25 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 23.15—«Братья Карамазовы» — кинофильм (2-дохи сери).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.20 — Телевизионно һонин. 19.35 — «Горн»—һурагшадта зорюулагдаһан дамжуулга. 20.35 — Документальна фильм.

«Орбита». 21.05 — Концерт (үнгэтэ).

ПЯТНИЦА, 25

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Телевизионно фильмүүдэй бүхэсоюзна харалгын шанда хүртэһэн фильмүүд». 10.45 — «Фольклор» гэжэ ансамбль наадана. 11.00 — «Енисейдэхи уулзалганууд». 11.40—11.50 — Забһарлалга. 11.50 — «Мазовше» гэжэ ансамблиин концерт (үнгэтэ). 12.30 — «Время». 13.00 — «Орбитаһаа мэдээсэлнүүд». 13.15 —«Орленок» гэжэ телестудиин концертын зал. 14.00—Шэнэ һонин. 14.15 — «Зураг бүхэндэ — наран» (үнгэтэ). 14.30 — «Аполлон» онгосын бууһан тухай репортаж. 14.45 — «Фольклор» гэжэ ансамбль наадана (үнгэтэ). 15.00 — «Хүн. Газар дэлхэй. Замбуулин» (үнгэтэ). 15.45 — «Братья Карамазовы» — кинофильм (3-дахи сери, үнгэтэ). 17.00 — «Орбитаһаа мэдээсэлнүүд». 17.15 — Концерт (үнгэтэ). 18.10 — Р. Скоттын концерт (үнгэтэ). 18.30 — СССР-эй арадуудай спартакиада дээрэ. Теннис. 18.45 — «Хүн. Газар дэлхэй. Замбуулин». 19.30—19.40 — Забһарлалга. 19.40 — «Орбитаһаа мэдээсэлнүүд». 19.55 — «Братья Казамазовы» — кинофильм (3-дахи сери).

Улаан-Үдэ. 21.10 — «Прогресс» гэжэ программа.

«Орбита». 21.45 — «Алтан нотонууд» — концерт (үнгэтэ). 22.40—Р. Скоттын концерт. 23.00 — Шэнэ һонин. 23.15 — «Братья Карамазовы» — кинофильм (3-дахи сери). 00.30—«Аполлон» онгосын бууһан тухай репортаж.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.20 — Телевизионно һонин. 19.40 — «Энэниие хэншье мэдэхэ ёһотой» — хөөрэөн. 20.10 — Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаһан концерт.

«Орбита». 21.10 — Енисейдэхи уулзалганууд».

СУББОТО, 26

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита.» 10.05 — «Танай гэртэ» — хүгжэмтэ программа. 10.35 — «Үхибүүдтэ —фильм». «Наадан» — уран һайханай телевизионно фильм. 11.40 — 11.50 — Забһарлалга. 11.50 — Кубада арадай буһалгаанай үдэртэ зорюулагдаһан документальна фильмүүдэй программа. 12.30 — Мультфильмнүүд харуулагдаха (үнгэтэ). 13.00 — «Урагшаа, хүбүүд!» (үнгэтэ). 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — «АБВГДейка» (үнгэтэ). 14.40—«Үглөөнэй почто»—хүгжэмтэ дамжуулга (үнгэтэ). 15.10—«Элүүр энхэ байлга» — эрдэм дэлгэрүүлгын программа. 15.40 — Концерт. 16.00 — «Ан амитадай аймаг». 17.00 — «Странные взрослые»—уран һайханай фильм (үнгэтэ). 18.30 — «Уран зураашад тухай хөөрөөнүүд». Рафаэль (үнгэтэ). 19.00 — «Время». 19.30—19.40 — Забһарлалга. 19.40 — «Нищий студент» — Москвагай Станиславскиин ба Немирович-Данченкын нэрэмжэтэ хүгжэмтэ театрай зүжэг. 21.00 — «Ан амитадай аймаг» (үнгэтэ). 22.00 — «Шанартай эд бараа элбэгээр гаргаха». 22.30 —«Странные взрослые» — кинофильм. 24.00—«Время».

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

ВОСКРЕСЕНИ, 27

«Орбита». 10.05—«Телевизионно фильмүүдэй бүхэсоюзна харалгын шанда хүртэһэн фильмүүд». 11.00 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 11.30—11.40 — Забһарлалга. 11.40 — Мультфильм (үнгэтэ). 12.00—«Совет ороной үхибүүд» (үнгэтэ). 12.50 —Шэнэ һонин. 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» 14.00 — «Капитан Джек» — уран һайханай фильм. (үнгэтэ). 15.15 — «Мүнөөдэр—худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр». СССР-эй худалдаа наймаанай министр А. И. Струевтай хөөрэлдөөн. 15.45 «Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 16.45 — «Мүнөөдэр—СССР-эй Далайн-Сэрэгэй Флодой үдэр». Далайн-Сэрэгэй Флодой ахамад командалагша, Советскэ Союзай Флодой адмирал, Советскэ Союзай Герой С. Г. Горшков үгэ хэлэхэ (үнгэтэ). 17.00 — Далайн-Сэрэгэй Флодой үдэртэ зорюулагдаһан Останкинадахи һайндэрэй үдэшэ (үнгэтэ). 19.00 — «Время». 19.30 — 19.40 — Забһарлалга. 19.40 — «Хэлсээл даа» гэһэн телевизионно богони зүжэгүүдэй театр» (үнгэтэ). 20.40—«Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 21.15 — «Совет ороной үхибүүд». «Зүрхэеэ бэлэглэн» — телевизионно документальна фильм. 22.05 — Останкинада болоһон һайндэрэй үдэшэ (үнгэтэ). 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефону...

г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35, телефоны: приемная 2-54-93, секретариат 2-36-76, общественная приемная — 2-59-62.

«БУРЯАД ҮНЭН» 1975 оной июлиин 20. ☐ 4-дэхи хуудаһан ☐ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров Бур АССР Н-00619. Заказ № 004...